

ratione accepit: vñ dicit pmo in generali (audiuit dñs) .i. exaudiuit me donans mihi dedicatione quã supra petiisse me dixi: postea spãliter determinat in qbus ipa cõsistit. s. pmo in amotioe diu miseriar: vñ addit (z miser est mei) misereri em di respectu miseriar: q tñ videt miserias alterius z nõ remouet cum possit nõ dñ misereri illius miser: vñ idẽ est (miser est mei) q miserias a me amouit. Scdo in auxilio dñfaciendi z ad bona oia pueniendi vñ dicit (dñs fact est adiutor me?) .i. in resurrectione z in inferni spoliatione z in alijs. Tertio in consolatione apostolorũ et credentũ: vnde dicit.

14 **C**õuertisti plãctũ meũ i gaudiũ mihi: cõcidisti sacco meũ z circũdedisti me leticia.

Cõuertisti plãctũ meũ in gaudiũ mihi zc.) plãctũ q me plangebãt apli z mulieres z aliĩ credẽtes cõuertisti in gaudiũ fm qd pmissã cis. Job. xvj. Nos aut cõtristabimur: sed tristitia via ver. in gaudiũ z iõ bñ dicit (mihi) .i. vt ego verax apparerẽ in pmissis. Quarto in passibilitate corpis dãdo stolã corpis: vñ dicit (cõcidisti sacco meũ) id est mortalitate corpis mei: sacco em est pannus asper z sumit ad duos vsus. s. ad domãdũ carnẽ: vñ Esa. xxij. Vocabit dñs ad fletũ z ad plãctũ z ad caluiciũ et ad cingulũ sacco. Itẽ sumit ad reponendũ frumẽtũ. Caro autẽ xpi fm vtrũq vsuz põt dici sacco: qz in ea passus est z in ea repositũ est frumẽtũ optimũ. s. diuinitas quo frumẽto satianẽt sancti in patria. ps. z adipe frumẽti satiat te: h sacco scilicet sus est qn remota est mortalitas a carne xpi i resurrectione z iusto sacco in passioe apparuit granũ frumẽti. i. vere apparuit deus qd pũ absconditus erat sub sacco. vñ Esa. xlv. Vere tu es dñs absconditus. Quito pfecta fuit isti dedicatio in stolã aie: q dicit (z circũdedisti me leticia) Gaudiũ em z leticia ad stolã aie pĩner: dicit em (circũdedisti me leticia) vt notet magnitudinẽ istius leticie q poci cõtinet suos possessores qd cõtineat ab eis: vñ Math. xxv. Nõ dñ Recipe gaudiũ dñi tui. sed dñ: intra in gaudiũ dñi tui. Esa. lj. Leticia sempiterna sup capita eoz: postea ostẽdit causã finãle duplicẽ: qre deus pi cõtulit ei istã. Prima est ex parte patris. s. vt ipse laudetur: vnde dicit.

15 **U**t cantet tibi gloria mea z nõ cõpũgar: dñe deus meus ineternũ confitebor tibi.

Ut cantet. q. d. h mihi fecisti (vt cantet tibi glia mea). id est glia resurrectionis mee sit cã qre tibi cantet ab ecclia te sup hoc laudãte. Scda cã est ex parte filij. s. vt decetero nõ patiat: vñ addit (z nõ cõpũgar) .i. vltra nõ sentia dolorẽ alicuius passiois. Rom. vj. Christus resurgẽs ex mortuis iã non moriẽ mors illi vltra nõ dñabitur zc. z postea cõcludens dicit se pro his oibus laudaturũ deũ patrẽ dicens (dñe deus me? ineternũ) .i. semp (confitebor tibi) .i. laudabo te: vel (ineternũ) .i. in eterna beatitudine.

- S**accus enim multipliciter accipitur.
- C**aro xpi. Esa. xv. Solue sacco de lumbis tuis.
- P**ena pcti. Joel. j. Plãge. q. virgo inducere sacco.
- C**elũ pctõrũ. Apo. vj. Factus est sol. q. sacco alicuius.
- T**risticia. Job. xvj. Saccum consui super cutem meã.
- H**abitus religiosus. Best. iij. Non erat licituz indutũ sacco aulam regis intrare.
- A**speritas penitẽtie. Esa. j. Induã celos tenebris z sacco mollibus vestientur.
- S**ignum obsecrationis. Baruch. iij. Exui me stolã patris z indui me sacco obsecrationis.
- T**ra leg. Gen. xliij. Inueni ciphum in sacco beniamin.
- C**estis plãgentiũ. iij. R. iij. Accingimi sacco z plãgite.
- D**iauiũ viatoris. Ecclia. xvij. Gyna viri. q. sacco cõ ipso. Proverb. vij. Sacculum pecunie secum tulit.
- T**hesaurus celestis. Lu. xij. Facite vobis sacculos qui non veterascunt.
- H**ypocritis. Ecclia. xxv. Obcecauit vultum suum tanq vsus z quasi sacco ostendet in medio proximorũ. Zach. xij. Non operientur pallio sacco zc.
- A**uaricia. iij. R. v. Ligauit duo talẽta in duob sacco.
- C**or dolosũ. Gen. xxx. Nõ hẽbis i sacco diuersa pon.

Sacco qre dicitur caro christi.

Sacco ml. triplicẽ accipitur.

Meretriz. Aggeus. j. Congregauit mercedes et misit eas in sacco pertusum.

Idolatria. Esa. xlvj. Qui conuertis aurum de sacco.

Habitus pãicatori. Apo. j. Propbetabit amici sacco. iij. R. xij. Misit opros sacco. Idẽ aut põt z dñ dicere qli bet iustus (Audiuit dñs me) supra postulãtẽ vtutẽ z fortitudinẽ pfeuerãdi i bono. ps. Et clamor me? in cõspectu eius z introiuit i aures ei? (z miser est mei) custodiẽdo me ne caderẽ: nõ em est vtut? nre: sed dei misericõdie. ad Ro. ix. Nõ est volentẽ neq; curretis s dei miserẽtẽ. Treñ. Misericõdie dñi est q nõ sum? cõsumpti: qz nõ defecerit miseratõies ei? (dñs fact est adiutor me?) z sic notat in hoc versu se hie a deo duas pres iusticie q sunt dediãre a malo z facere bonũ (cõuertisti plãctũ meũ in gaudiũ mihi). qz fm multitudinẽ dolorũ meoz in corde meo p solatiões tue letificauerit aiam meã: plãctus autẽ erat eius qz timebat vinci a tẽptatõib? z sic descẽdere in corruptioz et plãctus iste cõuertit a dño in gaudiũ qn in tẽptatione dat vicoziã. Tob. iij. Post tẽpẽstãtẽ trãquillũ facis: z post labrymationẽ z fletũ exultationẽ infundis (cõcidisti sacco meũ) .i. corp? diuersis penis afflixisti de h sacco. Best. iij. Nõ erat licitũ indutũ sacco aulã regũ intrare: qz corp? impedit nos q nõ possum? ad paradisiũ intrare. Sap. ij. Corpus qd corrupit aggrauat aiam. ij. ad Loy. v. Scimus qm si terrestris dom? nra huius habitatõis dissolutur: qd edificatõẽ ex deo habem? domũ nõ manufactaz eternã in celis: z ex h nõ doleo s gaudeo: vñ sequit (z circũdedisti me leticia. Job. vj. Hec mihi sit cõsolatio vt affliges me dolore nõ parcat: z fecisti mihi z facis nõ vt in de superbiã: sed (vt cãtet tibi glia mea) .i. vt gloria quam habeo ex istis in testimonio cõscientie mee (cantet tibi) .i. te laudet z totum tibi ascribat qẽquid boni hz: vñ Col. iij. In gratia cãtantes in cordib? vñis dño (z nõ cõpũgar) spinis viciozũ vel gladio cõscie: z iõ (dñe de? meus. dñe) timẽde (deus) venerãde (meus) diligẽde (ineternũ confitebor tibi) cõfessione laudis (ineternũ) .i. in totã vita mea (psallam deo meo qd dñi fuero) vel (ineternũ) .i. id est ineterna vita vt supra.

Moralit. De viro isto.

Psalmus XXX

Ps. xxx.

In te dñe speravi non confundar ineternũ: in iusticia tua libera me.

Titulus. In finem psal. dauid. pro extasi. In pcedẽti psal. agit de dedicatõne ecclie q iam in capite cõpleta est. In futuro aut fiet in mẽbris z sic ad spes nos inuitãt: sed qz vt habet Deut. xxiij. Nõ est accipienda supior z inferior mola loco pignoris. i. nõ est subtrahẽda spes vel timor a corde homis q: spes sine timore luxuriat in psumptionẽ z timor sine spe degenerat i desperationẽ vt dicit bñs Grego. Ideo in hoc psal. agit de eis que timorem incutiunt viris sanctis. scilicet de periculis mundi: z fm hoc sumit titulus vbi dicit pro extasi qd primo dñ in finẽ. ps. dauid nõ indiget expõne: z iõ hoc solum verbum. s. pro extasi expõnamus: extasis dñ quasi extra se stãtus quod fit cũ sancti extra se ponunt: vel pre gaudio vel pre timore nimio: z in hoc vltimo sensu. s. pro pauore hic pãpue accipit. Iste aut ps. tripartitus est. Primo ponit remedia contra timorẽ. Secũdo enumerat que z quot et quãta pturbãt ibi. (miserere mei). Tertio que sunt bona contra illa mala perturbantia ibi (qm̃ magna multitudo). Et notandũ in hoc psal. q quedã verba eozũ que in eo dicunt capiti cõueniunt quedã mẽbris: quedã autẽ pphetic. Nõ tamẽ ppter hoc mutat vox: sed sub eadẽ voce loquit ppter vnitãtẽ capitis z mẽbroz. Dicit ergo in psona capitis. i. xpi. (In te dñe) pater (speravi) fm q hõ z cesset obiectio: sciendũ est q spes simpliciter non fuit in xpo fm q diffinitur ab August. Spes est certa expectatio future beatitudinis sed tñ ratõne stole corpis habuit spẽ. Itẽ spes in xpo potest dici certitudo z fiducia: z hoc est primũ remediũ contra pauorem. s. spes: z qz (speravi non confundar ineternũ) .i. id est nunq confundar in insultationibus et obprobrijs iudeozum. Secũdũ remediũ contra pa-

Ps. xxx.

Extasis vnde dñ.

Extasis vnde dñ.

Allegorice De xpo.

Spes quõ dñ fuisse in christo.

uore est oratio: vñ statim orat dices (in iusticia tua libera me) supple a morte (in iusticia tua) .i. sicut pmisisti. dicit em Aug. q. iusticia est solutio pmisissiois huius. s. nō dabis scdm tuu videre corruptionē: vel i psona cuiuslibz iusti potest legi (in te dñe speravi) in te nō in me: sicut psumētes nō in boie vt nobiles in sua parētela: non in diuitijs vt diuites. de pmis. Iudi. vj. Nō derelinquīs psumentes de te dñe: z psumētes de se z de sua virtute gloriātes bñllias. De secūdis **Hiere. xvij. Maledict⁹ bō qui cōfi. in boie et q̄ ponit carnē brachiū suū. Et Aug. Magis studeat nō de parentū diuitiū dignitate: sed de pauperūz fratrū gloriari societate. De tertijs. Prover. xj. Qui cōfidit in diuitijs suis corruet. j. ad **Chim. vj. Diuitibus hui⁹ seculi p̄cipe nō sublime sate nec sperare in incerto diuitiaz: sed in deo viuo q̄ p̄stat nobis oia abūde (nō cōfundar) qz spes nō confundit. Ro. v. **Ecdi. ij. Quis spauit in dño z confusus est. Prover. xxv. Qui sperat in dño subleuabit. Esa. lv. Posui faciē meā durissimā z scio qz nō cōfundar: sed quia duplex est cōfusio: sicut habet in ecclesiastico. iij. Est confusio adducēs pctm: z est cōfusio adducēs gratiā z gloriā. Determinat de q̄ cōfusione loquit b: cū addit (in eternū) q. d. z si ad p̄ns cōfundar bona cōfusione adducēte grām z gloriā: nō tñ cōfundar in eternū cū reprobis: de quozuz cōfusione dicit **Hiere. xx. Cōfundant vebemēter: qz nō intellexerūt obprobrium sempiternū qd nūq̄z delebitur. ij. **Chim. ij. Dic patior: sed nō cōfundar (in iusticia tua libera me) qz mea iusticia nō sufficit s̄ succūbit: fm̄ illud Esa. lxij. Facti sum⁹ vt immūdus oēs nos. q. p̄anus mēstrua te vniuerse iusticie nostre: in sua aut iusticia liberauit nos qñ pro nob̄ satisfecit patri moriēs in cruce. vñ **Job. xxxij. De hac iusticia z liberatiōe dicit si fuerit pro eo angelus loquēs vñ de silibus vt annūciat bois equitatē: miserebitur eius z dicit libera eū vt nō descendat in corruptionēz inueni in quo ei p̄piciet. angelus iste xp̄us est q̄ patri loq̄tur pro boie: vñ de silibus qz ei naturā humanā in q̄ nobis est silis oñdit z annūciat bois equitatē cū oñdit se hominē pro iniquitate hominis satisfeciss: vñ merito dicit ei pater libera eū. s. boiem qz inueni in quo ei p̄piciet. s. iusticiā tuā p̄pter hoc bene dicit aplus **Ro. ij. Des peccauerit z egeat gloria dei iustificati gratis p̄ grām ipsius per redemptionēz q̄ est in xp̄o iesu: hoc est ergo qd̄ petit h̄ iustus (in iusticia tua libera me) vel sic (in iusticia tua) .i. per iusticiā quā tu das: vel (in iusticia) .i. in solutione pmisssiois: fm̄ qd̄ pmisisti **Zach. j. Couertimini ad me z ego couertar ad vos: vel (in iusticia) .i. in pmisssione tua. Esa. xxxij. Er̄it opus iusticie par: vel (in iusticia tua) .i. in xp̄o. Esa. lj. Salus mea in sempiternū erit z iusticia mea non deficiet: libera me a culpa a pena a miseria. De p̄mo **Job. viij. Si filius vos liberauerit vere liberi eritis. De sc̄do in ps̄. Saluasti nos de affligētibz nos. De tertio ad **Ro. viij. Ipsa creatura liberabit a seruitute corruptiōis in libertatem glorie filiorū dei. p̄pter hoc dicit in ps̄. Laqueus cōritus est z nos liberati sumus.********************

Moralit. De viro iusto.

Allegorice De xpo.

Inclina ad me aurem tuam: accelera vt eruas me.
Inclina ad me aurē tuā rē.) dicit xp̄us z notantur bic duo sub metaphora sub qua loquit .i. faue mihi sicut q̄ inclinat aurē alij signū est qz ei faueat: illa autē duo q̄ notantur bic sunt infirmitas corpis xp̄i z humilitas anie: infirmo em̄ z humili est inclinādū qui cū vult iuuare. De his autē duobus potest intelligi illud. **Matth. xxvj. Sp̄s q̄ dem promptus est. s. per humilitatē: caro aut infirma: per infirmitatē: bñ ergo dicit (in clina ad me aurē tuā) verbū (accelera vt eruas me) .i. cito resuscita me post tres dies hoc est eruere. s. a morte: vel sic (accelera) .i. fac me accelerare vt solū animas de inferno. z bene hoc de xpo sic exponitur: cuius nomē ex hoc videt imponi. **Esa. viij. Vocā nomen eius accelera spolia detrahe festina p̄dari (vt eruas me) cum meis de limbo: vñ **Zach. ix. Tu quoqz in sanguine testamenti eduxisti vincos de lacu in quo non erat aqua.******

Esto mihi in deum protectorem: et in domum refugij vt saluum me facias.

Esto mihi in deū p̄tectoꝝ .i. esto mihi tantus p̄tectoꝝ quantum decet esse deū. p̄texit autē eū dñs dādo scutu patētie (z in domū refugij) ad quā vulneratus z lassus refugiam (vt saluū me facias) .i. ab inimicis q̄ me insequunt: s̄ aut fecit ei pater in resurrectione z p̄cipue in ascensione: tñc em̄ saluū fecit eum dñs ab inimicis iudeis q̄ eū iam occisum ad huc p̄sequēbant z detineri volebant in morte: vñ posuerunt custodes ad sepulcrum. **Matth. xxvij. Et vere ita debes facere z facies.**

Quā fortitudo mea z refugij meū es tu: z p̄ nomē tuū deduces me z enutries me.

Quā tu es fortitudo mea) fortitudo mea ad toleranduz p̄secutores (z refugij meū) ad euadendū eos qñ volucro fm̄ illud **Job. x. Potestare habeo ponēdi aiām z p̄tatem habeo iterū sumēdi eā (z p̄pter nomen tuū deduces me) id est dux eris mihi i via p̄ quā misisti me: z hoc (p̄pter nomē tuū) .i. vt manifestet z clarificetur nomē tuū p̄ me: vñ **Job. xvij. Pater manifestauit nomē tuū boibus q̄s dedisti mē de mūdo de via. in ps̄. di. Exultauit vt gregas ad currendā viā: z de missione sequit a summo celo egressio ei⁹. id est a p̄e q̄ misit eū: vñ **Gal. iij. Misit deus filiū suū factū de mliere natū sub lege rē. In hac ergo via deduxit eū deus pater de sinu p̄ris in vterū v̄ginis: deinde in p̄sepuz deinde in cruce: deinde in sepulcrū: deinde in celuz: hoc est deambulatio veri ysaac. vñ di **Heb. xxiij. Quia ysaac deambulabat p̄ viā q̄ ducit ad puteū: cuius nomē est viuētis z vidētis. in hac em̄ via fuit deambulās ysaac n̄sus noster. i. xp̄s q̄ est gaudiū n̄m p̄ eā venit ad puteū viuētis z vidētis. i. ad vitā eternā: vbi est fons vite z cognitiois p̄fecte: z bñ d̄ ibi q̄ ibi occurrit ei rebecca. z cū vidisset eū deambulātē: descēdit de camelo z tollēs cito palliū coopuit se: z ipse introduxit eā secū: z accepit eā vxorez. Rebecca est ecclesia vel fidelis aia q̄ respiciēs xp̄m deambulātē descendit de camelo sup̄bie z tollit palliū p̄nie z cooperit peccata sua vt deus ea nō videat: z accepit eā xp̄s in vxore z in fruduxit ad celestem thalamū vbi ipsa in eternū fruā amplexibus sponsi sui: p̄pter hoc ergo bñ dicit (p̄pter nomen tuū deduces me z enutries me) multiplicādo z paulatim augendo corpus meū qd̄ est ecclesia. **Actu. ij. Dñs augebat qui salui fierent quotidie in idipsum.**********

Figura.

Educes me de laqueo hoc quem absconderunt mihi: quā tu es protector meus.

Educes me de laqueo rē. (quē absconderūt mihi) .i. in dei. i. de morte z passioe in q̄ volebāt me illaqueare z detinere vt p̄dictū est: z laqueus cōritus est: z nō solū xp̄s de morte euasit: s̄ z nos liberati sum⁹ p̄ mortē z resurrectionēz illi: ipse em̄ mortē n̄am moriēdo destruxit z vitā resurgēdo reparauit: sicut cātat ecclesia: z iō (educes qm̄ tu es p̄tectoꝝ me⁹) z iō nō timebo maliciā eoz: vñ s̄. in psal. dñs p̄tectoꝝ vite mee a quo trepidabo: z qz tu es p̄tectoꝝ ergo.

In manus tuas dñe cōmendo spiritum meū: redemisti me dñe deus veritatis.

In man⁹ tuas cōmendo sp̄m meū) sp̄m meū. i. animas meā vt p̄tegas eā z custodias: vñ dicit **Lassiōd. Cōmendat p̄ri inestimabilē thesaurū. z sic facies qz iā de hoc cert⁹ sum: vñ. q. certus dico (redemisti me) .i. redimes te morte resuscitando dñe (de⁹ veritatē) .i. verus in pmisssio. **Hiere. ro. dicit qz ab illo loco de⁹ me⁹ respice rē. dixit dñs in passione totū vsqz ad locū istū: z iō ecclesia in cōpletorio h̄ finit psalmū istū: vel hoc vltimū verbū est vox eccleie q̄ audita p̄s xp̄i passioe z resurrectione gratias agit de sua redemptione dices (redemisti me) p̄ sanguinē tuū (dñe deus veritatis) .i. qd̄ p̄ p̄betas pmisisti in tua morte adimplesti vñ **Lu. j. Benedictus dñs deus israel. qz vñ. z se. red. ple. sue. rē. sicut locutus est p̄ os sanctorū q̄ a seculo sunt prophetarum eius.******

Potest etiā legi totūz in psona viri iusti sicut z primus versus lectus est (inclina ad me aurem tuā) . s̄z miseri

Moralit. De viro iusto.

cordie. ps. Inclinauit dñs aurē suā q̄ p̄cipue factū est qñ
 filiū incarnatū et ad obedientiā inclināuit mibi. i. ad meā
 vultatē. Pbil. ij. Humiliant semetipm̄ fa. ob. vi. ad mor.
 humiliare eñ notat inclinātionē: obediens ad aurē referē
 vel auri potē ad obedientiā. i. h̄ etiā qd̄ dicit (inclina ad
 me aurē tuā) notat vir iust⁹ orōnē suā eē bñlē. Eccl. xxxv.
 Oratio humiliantis se penetrabit nubes: et loquit̄ ad simi-
 tudinē infirmi q̄ dicit medico nō possum clamare inclina
 teros parū. Postea orōit̄ necessariā esse cū subiungit (ac
 celera) q. d. necesse habeo. qz̄ accelerāt inimici. vñ Tren.
 iij. Celociores fuerūt p̄secutores n̄ri aq̄lis celi. Prouer. j.
 Esa. lxx. Pedes eoz̄ ad malū currūt et festināt vt effum-
 dāt sanguinē. et nō dñe accelerāvt eruas me d̄ manib⁹ eoz̄.
 Esa. l. Cito veniet tradit⁹ ad aperendū. Cañ. ij. Ecce iste
 veniet saliens. Petit autē h̄ tra. s. vt eripiat de manu ini-
 micoy: vñ dicit (vt eruas me) s. a demonib⁹ a pctis a ma-
 lis hoib⁹. Scdō cū dicit (esto mi. in de. p̄tore) petit p̄tore
 ctionē q̄ necessariā est post eruitōnē. qz̄ tūc maxime int̄
 dyabol⁹ hoicm̄ impugnat. An̄ ese. ij. Assumpsit me spi-
 rit⁹ et audiui post me vocē cōmōtiōis magne qd̄ significa-
 tū fuit Ero. xij. Qñ egredientib⁹ filiis isrl̄ de egypto p̄se-
 cut⁹ est eos p̄haraō cū egyptiis. Item Sen. xxx. Qñ fugi-
 ente iacob p̄secut⁹ est cū laban. s. qz̄ h̄ deus p̄tegit hoicm̄
 dando ei fortitudinē et potentia resistendi: qñqz̄ nō cessat
 p̄ hoc dyabol⁹: s̄ istat̄ tentando vt tandē p̄ tediū vincat
 h̄o petit iust⁹? Tercū remediū. s. refugū. vñ addit (esto
 mibi in deū p̄tore et in domū refugij) in qua. s. iam nō
 pugnando: s̄ quiescēdo sum tu? et securus. h̄o est. p̄tegit
 in bello: sed refugū h̄z̄ in castrū vel in turrem: vbi nō iam
 pugnat sed lassus de pugna reficiē et q̄scit. s̄ h̄ dñs nos p̄-
 tegit in pugna cū in actiua vita laborātes corroborat vt ie-
 iunio et oratiōe et opib⁹ misericōdie: omne gen⁹ demonio: rum a
 nobis enīam? vt dicit Mat. vij. Hoc gen⁹ demonio: rum
 nō eijcāt nisi p̄ oratiōnē et ieiuniū. et Tob. xij. Dicit bona ē
 oratio cū ieiunio et elemosina a morte liberat. et ip̄a est que
 purgat peccata tē. dom⁹ aut̄ refugij est dom⁹ viro iusto. i.
 cōtemplatiōe vbi nō pugnat h̄o. s̄ cōsolatiōe dei reficiē et
 securus q̄scit post laborē vñ Cañ. ij. Surge p̄pera amica
 mea colūba. m. et veni. iam ei bye. trā. ym. a. et re. flo. ap. tē.
 q. d. surge ad cōtēplatiōnē veni ad amplexus. qz̄ iam nō ē
 temp⁹ pugne sed gaudij. de his duob⁹. s. de cōtemplatiōis
 refugio et p̄tore in actiōis p̄lio: d̄ in ps̄. Abscondes eos i
 abscondito faciei tue et a turbatiōe hoim̄ hoc q̄tum ad cō-
 templatiōnē p̄teges eos in tabernaculo tuo tē. q̄tum ad
 actionē: h̄o d̄ dicit (esto mi. in deū p̄tore et in domū refugij)
 et h̄o dicit (in deū p̄tore) nō in deū vastatorē q̄lis even-
 ter q̄ multis est et erit hodie et cras in deū vastatorē. vnde
 Pbil. ij. Quoz̄ de⁹ venter est et glia in cōfusiōe eoz̄ q̄ ter-
 rena sapiunt. Dan. xij. Nōne videt tibi bel de⁹ viuens:
 an nō vides q̄nta comedat et bibat quotidie: Bel eñ inter-
 pretat̄ deuorator (et in domū refugij) i. turrin. Prouer.
 xvij. Turris fortissima nomē dñi. i. xps̄ ad eū currit iust⁹
 et exaltabit. sed multi fugiūt istud refugū. Job. xxxij. De
 manu ei⁹ fugiens fugiet. Job. xj. Oculi impioy deficient
 et effugient pibit ab eis colūba libenter fugit ad turrin vt
 ibi saluet. Cañ. ij. Surge p̄pera ami. m. colum. m. formosa
 mea et ve. Diere. xvij. Esto q̄si colūba uidificās in sūmo
 ore foraminis: sequit̄ (vt saluū me facias) His eñ duob⁹
 modis salu⁹ sit h̄o ab inimicis cū p̄tegit ne ledāt eū et cū
 in tuto recipit ne terreat ab eis: vel si forte lesus fuit i ali-
 quo in pace curet. et necesse est mibi vt sis p̄tore et dom⁹
 refugij (qñ fortitudo mea et refugū meū es tu) q. d. nō ha-
 beo fortitudinem nisi a te. ps̄. Dñs fortitudo plebis sue. j.
 Mach. ij. Nō in multitudine ererit victoria belli: s̄ de
 celo fortitudo ē. Nūc. xij. Stipē enach vidim⁹ ibi: ibi dic
 orig. vult sp̄ dñs mirabiles res facē vult de locustis vince-
 re gygantes et de his q̄ in terra sunt celestes nequitas su-
 perare (et tu es refugū meū) qz̄ aliud nō habeo. ij. Paral.
 ix. Cū ignorem⁹ qd̄ agere debeam? hoc solū habem⁹ refi-
 dui vt ad te nostros oculos dirigam? Prouer. xvij. Tur-
 ris fortitudo nomē dñi ad ism̄ currit iust⁹ et exaltabit (dñs
 est fortitudo) resistēt in bello. Jac. iij. Resistite dyabo

lo et fugiet a vobis. et est refugū lassus et fugientib⁹. Mat.
 xj. Venite ad me om̄s q̄ laboratis. ps̄. Dñs firmamentū
 meū et refugū meū: sequit̄ (et p̄pter nomē tuū) nō p̄p̄ me
 rita mea (deduces me) p̄ via iusticie de vno bono ope i ali
 ud: de virtute in virtute. de articulo in articulo. ps̄. supra.
 Deduxit me sup̄ semitas iusticie p̄pter nomē suū (et enu-
 tries me) multiplicādo grām q̄ nutrit est filioy dei. Sap.
 xvj. Omnū nutriti gratie tue deseruebant. Et nota qz̄ nō
 dicit tñ nutrites me s̄ (nutries) q. extra nutrit. i. extra
 ctos a voluptatib⁹ mundi: vñ dicit beat⁹ Bern. Delicata
 est diuina cōsolatiō nec cōcedet admittentib⁹ alienā. D̄ see
 ij. Ego satiabo eā et ducā eā in solitudinē et ibi loquar ad
 cor ei⁹. Esa. xxvij. Quē docebit sciam et quē intelligere fa-
 ciet auditū ablatatos a lacte auūstos ab vberib⁹ a mun-
 danis voluptatibus: p̄ bec aut̄ que p̄dicta sunt liberatur
 h̄o a tentatiōib⁹ dyaboli: vñ subdit (deduces de la. hoc quē
 abscode. mibi) i. de tentatiōe quā abscondūt demones s̄
 specie boni. vñ Job. xvij. Abscondita ē in terra pedica ei⁹
 et decipula ei⁹ sup̄ semitā: vbi dicit Greg. dñ elcā app̄bet
 dit pedica stringit quā nō attendit: qz̄ vt de bonis morib⁹
 p̄ualeat semetipm̄ sub velamine virtutis occultat: et de
 hoc laqueo (deduces me: qñ tu es p̄tore me⁹) Nota qz̄
 dñs hoicm̄ iustū educit et deducit et adducit: educit de egy-
 pto: deducit p̄ desertū: adducit in terrā p̄missiōis. Primū
 sit p̄ fidē. Scdō p̄ charitatē. Tercū p̄ sp̄em. vel sic potest
 distingui p̄ multiplicē effectū gr̄e electos educit ducit de-
 ducit circūducit adducit introducit.
 Educit aut̄ multipliciter.
 Culpa. Sap. x. Educit illum a delicto suo.
 Ab amore p̄rio. s. carnis. Sap. x. Educit illum de limo
 terre.
 De mala cōsuetudine in solita p̄ peccatū. Mich. vij. Edu-
 xi te de terra egypti de domo seruitutis liberaui te. sicut ei
 egyptij violenter faciebant filios israel seruire sibi: sic con-
 suetudo tē.
 Difficultate bñ operandi. ps̄. Educit me in latitudinē
 Act. xij. Petrus narrabat quomodo eduxisset eum domi-
 nus de carcere.
 De sui custodia ad exercitiū sp̄ualis p̄lij. j. Paral. ij.
 Tu cras q̄ educebas et reducebas isrl̄. s. ad p̄liū et hoc di-
 cebant ad dauid.
 Ab actiua ad cōtēplatiuā. Eze. xxxvij. Facta est sup̄ me
 manus dñi et educit me in spū domini. q. d. ope dñi nō p̄-
 p̄is vñbus educus sum in cōtemplatiōe.
 A statu meriti vel expectationis ad p̄miū. Mich. vij.
 Educet me in lucem et videbo iusticiā eius.
 Educit insuper et educit animas educit.
 De corpore. Sap. iij. Placita erat illi anima illi? apte. Educit.
 rea p̄perauit illam educere de medio iniquitatum.
 Educit
 Olim a limbo. zach. ix. Tu quoqz̄ in sanguine testamen-
 ti tui eduxisti vinctos tuos de lacu.
 Deducit autem.
 Uiatorem p̄ viam mandatorum. Prouer. iij. Ducam
 p̄ semitas equitatis: deducit vō de bono in melius p̄ficiē
 tem et hoc multis modis.
 Quia deducit.
 Per viam timoris ad inferiora.
 Per viam spei ad superiora. vñ Sap. xvj. Tu es domi-
 ne q̄ vite et mortis habes potestatem et deducis ad portas
 mortis et reducis. et Esa. xxxvij. In dimidio dierū meoz̄
 vadā ad portas inferi que sui residuū annoz̄ dixi nō vide-
 bo dñm deū in terra viuentū.
 Ad humilitatē p̄ p̄iam suiipsius dijudicationē. Joel.
 iij. Deducam eas. s. gentes in vallem Josaphat et discep-
 tabo cum eis. Josaphat interpretat̄ ipse iudicans: p̄ valles
 aut̄ notat humilitas.
 Per operum moderationē. Sap. ix. Deducit me in ope-
 ribus meis sobrie.
 Per intentiōis rectificationē. Sap. x. Iustum deduxit
 dñs p̄ vias rectas. et off. il. reg. dei.
 Circūducit autem.

Electos su-
os quō de-
us ducit ad
ducit edu-
cit et dedu-
cit circūdu-
cit et intro-
ducit.

Educit.
Deducit.

Vertical text in the left margin, likely a commentary or index, partially obscured and difficult to read.

Psalmus

Circūducit ¶ Infirmos quasi per viam planam et magis tutam. vnde Exo. xiiij. Nō eduxit dñs populū p viam terre pbilitim q̄ vicina est ne forte peniteret eū si vidisset aduersum se bella consurgere et reuertet in egyptū: sed circūducit p viā de ferti que ē iuxta mare rubrū. Itē Deut. xxxij. Circūducit eum et docuit et custo. dunt quasi pupillam oculi sui.

Adducit ¶ Ad viam rectā vocando p gratiā inspirationis et signūz bñi exempli. Esa. xlviij. Vocauit eū et adduxit eum et directā est via eius. Introducit autem multipliciter.

Introducit ¶ Ad videndū suggestiones maloz vt caueant. Ezech. viij. Introduxit me p ostiū domus dñi qd respiciebat ad aquilonē et ecce ibi mulieres sedebāt plangentes ad orientem.

¶ Ad videndū hortūz gratiā in penitentibus. Ezech. xj. Eleuauit me spiritus et introduxit me ad portam domi domini orientalem que respicit solis ortum etc.

¶ In seruens desideriu3 charitatis. Can. j. Introduxit me rex in cel lam vinariam.

¶ In patriam. Hiere. iij. Introducā vos in syon. s̄ qz viro iusto cura ē nō de corpe. s̄ de aīa. iō oñdit se p̄tectionē ani me a deo postulasse cū subiūgit (in manus tuas dñe omē do spiritū meū) hoc p̄cipue debet dicere vir religiosus q̄ ē in cruce penitētie sicut dñs hīs v̄bis vsus ē in cruce. Luc. xxij. Debēt em̄ religiosi cruce ascēdere sicut xps sicut dicit dñs Mat. xvj. Siquis vult venire post me abne semet ipm et tol. cru. su. tollere cruce ē ascēdere arduā vitā et au sterā. abnegare semetipm est dicere in manus tuas dñe cō mendo spiritū meū qd sit cū in p̄fessione abrenunciant p p̄ue voluntati. et ē vtrūqz necessariū vt corpus in cruce affi gat p macerationē carnis et obseruantiu3 regularū disci plinarū et spūs in manu plati p̄mendet q̄ vicem dei gerit. Sed nota q̄ spiritus duo cōsp̄hendit. s̄. intellectu et affe ctum. Intellectus aut̄ corrupit in claustrali p̄ p̄uū seu sum. affectus autē p̄ p̄uam voluntatē. quantum ergo ad h̄ duo debet religiosus cōmendare spm̄ in manu plati nec p̄uam sensum retineat ad iudicandum nec p̄uam volū tatem ad eligendum. dicit em̄ dominus cuius vices gerit p̄elatus vos vocatis me magister et domine et bene dicit sum enim. Job. xij. Si ergo est magister debet ei cedere et credere intellectus non p̄prio sensu si est dominus debz ei obedire affectus non p̄prie voluntati si ita faciat. vere p̄t dici (in manus tuas p̄mendo spiritū meū) Sed quidāz vo lunt per omnia xpo assimilari. qui cum spiritum commen dauerunt in manu plati. statim volunt resumere et sue esse potestatis. q̄ ipsi omnipotentes sunt sicut xps qui dicebat: Job. x. Potestate habeo ponendi animam. et potestates habeo iterum sumendi eam. sed hoc soli deo conuenit sic coniunctum p̄ima pars conuenit alijs. quia in potestate hominis est abrenunciare p̄prie voluntati. sed non ē in po testate eius resumere eaz. sicut nec homo mortuus potest resurgere per seipsum. vnde monachis dicitur Coll. ij. Si mortui estis cū xpo ab elementis mundi huius. qd̄ ad huc tanq̄z viuentes mundo decernitis. et postea in tercio capi tulo addit. mortui em̄ estis et vita vestra abscondita est cū christo in deo. Sed possēt aliquis dicere durus est hic ser mo quis potest eum audire. Job. vj. Sed emollit et tem perat eum verbuz quod sequitur (redemisti me dñe deus veritatis) quasi dicat vir iustus reddam tibi vicē sicut po tero quia posuisti animā tuam in manus patris pro me et corpus tormentis. sic ego tradam spiritum meū in volūta te p̄elati et corpus subiciam regularibus disciplinis p̄s.

¶ Quid retribuam domino p omnibus que retribuit mihi ca li. sa. ac. sic ergo xpi passio debet esse causa et exempluz nre penitentie. Item est etiā mitigatoriu3 et remediu3. qz sicut dicit bea. Ber. Deuotus miles sua non sentit cū benigni du cis vulnera intinctur. Hebre. xij. recogitate eū qui talem su stinuit a peccatoribus aduersus semetipm contradictionē vt non fatigemini animis vestris deficientes. Et nota q̄ in hīs verbis hortat̄ ad amorē cū dicit (redemisti me) ad t̄i. moram cum dicit (dñe deus veritatis).

¶ Manus autem dei multiplex.

¶ Ipse filius. ps. Emitte manum tuam de alto. Deu. xxxij. Reuabo in celum manum meam.

¶ Potētia sapiētia bonitas. ps. Opa manū tuaz sunt ce li. In manu tua domine omnes fines terre.

¶ Ordinatio Job. xij. In cuius manu ē anima omis. Sa p̄ien. iij. Iustozū anime in manu dei sunt.

¶ Fortitudo. ps. In manu potenti et brachio extento.

¶ Largitas. ps. Aperis tu manum tuā. et implez omne ani mal benedictione.

¶ Consolatio Ezech. iij. Manus domini erat mecum con sorsans me.

¶ Donum p̄betie. Ezech. viij. Ecce dicit ibi sup me man⁹ do mini. id est spiritus p̄betie.

¶ Presentia. Esa. xliij. In manus meas descripsi te. Glof. vt semper videam te.

¶ Misericordia. ps. Cum ceciderit iustus non collidet qz dominus supponit manum suam.

¶ Protectio. Esa. l. In ymbra manus mee protegi te.

¶ Voluntas. ps. In manibus tuis fortes mee etc.

¶ Communitio. Esa. ix. Adhuc manus domini extensa.

¶ Cuncta. Job. xij. Manum tuam longe fac a me.

¶ Operatio. Deut. xxxij. Man⁹ mea fecit bec oia sequit̄.

¶ Odisti obseruantes vanitates supuacue

¶ Odisti obseruantes vanitates) continuatio cum sis de⁹ veritatis odisti obseruantes vanitates. contrarium videt̄ Sapien. xj. Nihil odisti eorum que fecisti. Sed soluit hic aug⁹. dices p̄sequimur i malis. p̄p̄riā iniquitatē misereamur in eis cōz cōditionē. sic de⁹ diligit i homine id qd̄ fecit in eo sez naturā s̄ odit id qd̄ hō male fecit. s̄. iniquitatē s̄m q̄ di xit Ecclesi. xij. Da bono et nō receperis peccatorem (obser uantes va.) Nota q̄ ob. quandoqz notat contrarietate vt Luc. xiiij. Et ipsi obseruabāt eū. quādoqz causam vt Ecce siastes. vlti. Deū time et mā. eius obserua. qn̄qz diligentiaz vt h. et p̄bil. ij. Imitatores mei estote fratres et obseruate eos q̄ ita ambulāt sicut habetis formā nostrā. De hīs er go dicit (odisti obseruantes) i. diligētes custodiātes et amā tes (vanitates) i. tempales diuitias et delicias et honores vnde Jaco. iij. Quicūqz voluerit amicus esse hui⁹ mundi inimicus dei constituit. Mūdy aut̄ illa tria continet. vñ aptius dicit. j. Job. ij. Nolite diligere mundū neqz ea que in mūdo sunt si qd̄ diligit mundū nō est charitas patris in eo. quoniā omne quod in mūdo est concupiscētia carnis ē et concupiscētia oculoz et sup̄biarite. h̄ autē tria et p̄cipue diuitie dicunt̄ vanitates. quia non iplent. Eccles. v. Aua rus nō implebitur pecunia. Item quia cito disparēt. j. Jo hānis. ij. Transe mundus et concupiscētia eius. ps. Et re linquet alienis diuitias suas. Item quia etiam cū habent̄ paruum vel nullum emolumentū prestant. vnde obserua tes vanitates dicent cum apparuerit veritas illud Sapi. v. Quid nobis p̄fuit superbia aut diuitiaruz iactantia qd̄ contulit nobis transierunt omnia illa tanq̄z ymbra. Rom. vj. Quem fructum habuistis tunc in illis in quib⁹ nūc cru bescitis. et ideo bene addit̄ hic (obser. vani. superuacue) i. frustra. d̄ diuitijs aut̄ di (odisti obs. vanitates supuacue) i. p̄ter necessitatē ad necessitatē ei bñ p̄t suari s̄ vltra ne cessitatē non maxime tpe charitatis vñ Luc. xj. Nō superest date elemosinaz ibi Glof. qd̄ superest necessario victui tye stimento date paupibus. j. ad Tbimo. vlti. Habentes ali menta et quibus tegamur hīs contenti sumus Grego. q̄ a communi domino tribuitur. iustum est vt qui accipiūt cō muniter vtantur. et Hiero. proprium nemo dicat quod cō mune est plusq̄z sufficit sumptum violenter est obtentū vt aliter (obseruantes vanitates) id est subtilitates inutiles que inutiles sunt que ad nihil valent nisi ad seuerfionem audientium. ij. ad Tbimo. ij. Noli contendere verbis. ad nihil enim vtile est nisi ad subuersionē audientium. et post addit̄: prophana autem et vaniloquia deuira: multum em̄ p̄ficiunt ad impietatem. Ecclesiastes. vj. Verba sunt plu rima multaqz in disputando vanitatem habentia quod necesse est homini maiora se querere etc. j. ad Timotheum vj. Si quis aliter docet et nō acquiescat ei que s̄m pietates

Man⁹ dei multiplicat̄ accipitur.

Ob p̄p̄tio tria de. notat in cō positione.

Diuitie di cunt vani tates p̄ter tria.

Contra ni mis subli antes magi fros et p̄di catores.

D. abne gatione su. q̄ ad aīam et corpus.

E. Spūs n̄r cōprehen ditur nō

est doctrine sup^{er} est nihil sciens: sed languens circa que
 stiones et pugnas verborum ex quibus oriuntur inuidie contentiones
 blasphemie suscipientes male etc. Item Eccl. ij. In superua
 cius reb^{us}. noli scrutari multipliciter ubi dicit Grego. Stul
 tu est sollicitus esse circa illud quod sine periculo nefas: vel sic
 (odisti obseruantes vanitates). i. somnia: auguria: fortile
 gia et huiusmodi. Leui. xix. Non auguriamini nec obseruabitis
 somnia. Eccl. v. Ubi multa sunt somnia plurime vanita
 tes. Deut. xviii. Non innemias in te qui lustrat filium suum aut fi
 liam ducentes per ignem aut qui ariolos facit: aut obseruet
 somnia atque auguria nec sit maleficus nec incantator: nec
 phitones consultat nec diuinos: aut querat a mortuis veri
 tate. omnia enim hec abominantur dominus infra. Huius vir cui^{us} no
 men domini spes eius est: et non respexit in vanitates et insanias
 falsas etc. (vel vanitates). i. dignitates seculares. Eccl. x.
 Omnis potentat^{ur} vita breuis. sequitur (ego autem in domino spe
 raui) quod d. illi ita obseruant vanitates: vnde (odisti eos) sed
 ego nolo similiter obseruare supra. Filij inliciti vltimo quo di
 ligitis ignominiose vanitates sed.

**Ego autem in domino speraui: exultabo et le
 tabor in misericordia tua.**

Speraui in domino non in vanitatibus supradictis: et ideo (exul
 tabo et letabor) in futuro: nec mirum quod spes est certa expe
 ctatio future beatitudinis. Prover. x. Expectatio iustorum
 leticia exultare est cum magna alacritate animi gaudere. Le
 ta ri est temperata affectione gaudere. Primum quo ad cor
 pus. Secundum quo ad animam (letabor inquit etc.) non meritis sus
 ficientibus: sed gratia tua efficiente. vnde dicit (in misericordia tua).
 Tit. ij. Non ex operibus iusticie que fecimus nos: sed secundum suam
 misericordiam saluos nos fecit: vnde versus.

Quicquid habes meriti puenit gratia donat.

Nihil deus in nobis preter sua dona coronat.

Postea quo ordine misericordiam dei suscepit determinat dicens

**Quoniam respexisti humilitatem meam:
 saluasti de necessitatibus animam meam.**

Quoniam etc. quod d. vere habui misericordiam quam respexisti humi
 litate mea respectus iste est collatio gratie. Sap. iij. Gra
 tia et misericordia est in sanctos eius et respectus illi in electos
 illi. Respexisti humilitate mea. i. me propter humilitate Lu.
 j. Respexit beatus ananias. Esa. xl. Ad quem respiciam nisi ad paup
 culum et contritum spiritu etc. Jac. iij. De superbis respicit beatus autem dat
 gratiam. Secundo liberat a malo. vnde addit (saluasti de necessi
 tatibus animam meam). i. de primis moribus que dicuntur necessita
 tes quod incurtabiles sunt. vnde ad Ro. vii. Quod volo bonum hoc
 non facio: sed quod nolo malum hoc ago. vel (de necessitatibus)
 de proplexitatibus quas dyabolus ingerit. Job. xl. Merui testi
 culorum eius proplexi sunt. i. leuiathan et vere saluasti: quia.

**Nec conclusisti me in manibus inimici sta
 tuisti in loco spacio pedes meos**

Nec conclusisti etc. in manibus inimici. i. in potestate eius. ma
 nus enim dicitur potestas. vnde Eccl. x. In manu regis potestas ter
 re. Inimicus autem est triplex. scilicet caro: mundus: dyabolus. et vnus
 quisque habet duas manus. manus carnis sunt luxuria et gula: gu
 la attrahit et luxuria attractos suscipit et ligat: de his dua
 bus manibus. Eccl. xxij. Auerte a me ventris concupiscenti
 as et concubitus concupiscentie ne apprehendant me. Eccles
 vij. Inueni amariorum morte mulierem vincula sunt manus
 eius. Manus mundi sunt cupiditas que attrahit et curiositas
 que disponit. Manus dyaboli de quo Mat. xij. Inimi
 cus homo hoc fecit. sunt superbia que extollit: et inanis gloria
 que ostentat. primus inimicus est intra nos. Mich. vij. Ab
 ea que dormit in sinu tuo: custodi claustra ouis tue. Secundus est
 circa nos. Pbil. ij. Ut sitis sine querela et simplicitate filij
 dei sine reprehensione in medio prauae et puerile naturae etc.
 Eze. ij. Cum scorpionibus habitas. Tercius inimicus est supra
 nos. Jud. xvj. Philistinum super te sanson. philistinum interp
 ratat ceciderunt. et signat demones. Luc. x. Videbat sathanam
 quasi fulgur descendente. Sanson interpretatur sol eorum. et signat
 platos vel animam rationalem supra quam est dyabolus. quod non que
 rit nisi animas. Gen. xij. Da mihi animas cetera tolle ti.

bi. et vt melius et leuius animas habeat pastorem animarum
 principaliter inuadit. j. Reg. xxj. Totum pondus prelij ver
 sum est in saul. ij. Reg. xxij. Non pugnabitis contra misero
 rem et maiorem quemquam nisi contra regem israel. soluz contra hos
 tres inimicos armat nos aplos. Tbi. ij. Sobrietate pie et iuste
 viuam^{us} in hoc seculo. Sobrietate contra carnem. Iuste contra
 mundum: pie contra dyabolum. propter istos igitur tres hostes di
 cit (non conclusisti me in manibus inimici). i. in potestate pec
 cati carnis vel mundi vel dyaboli. De hac conclusionem: tre
 no. ij. Conclusit vias meas lapidibus quadratis: per lapides qua
 dros signant diuersa peccata: lapis ei quadrus habet sex su
 phicas: sicut peccatum habet sex. Prima est consensus rationis. Se
 cunda opatio. Tercia consuetudo. Quarta gloriatio de pec
 cato. Quinta excusatio. Sexta desperatio vel presumptio.
 Ma. ij. Facies omnium sicut nigredo olle. Et nota quod aliud
 est claudicare aliud concludi. Claudicare enim est ad tempus in peccato
 teneri: concludi est finaliter in eo teneri: nec solum me a malis li
 berasti sed et bonis operibus me aprasti. quod vt sequitur (statui
 sti in loco spacio. pedes meos) per charitatem habet duo petebat be
 atus Greg. dicens. Formidinis pondus tolle: et irradiante
 gratia dilectionis spiritus sanctitatis infunde (statuisti). i. fir
 miter stare fecisti (in loco spacio). i. in latitudine chari
 tatis (pedes meos). i. affectus vt currerem sine offendiculis
 loci. in via mandatorum tuorum. ps. Quia mandatorum tuorum cucur
 ri cum dilatasti cor meum vel (in loco spacio). i. in celesti pa
 tria per contemplationem et desiderium. ps. Stantes erant pe
 stri in atrijs tuis in iherusalem.

**Miserere mei domine quoniam tribulor conturba
 tus est in ira oculorum meorum anima mea et venter meus**

Miserere mei domine Secunda ps in qua enumerat que
 et quot et quanta mala perturbant: et cum prius egrit vir iustus
 de spe sua. Sic agit de timore ostendens se moliri in illas du
 as spei videlicet et timoris. vnde dicit (miserere mei) conseruan
 do me in bono quod mihi dedisti. Tren. iij. Misdie domi
 ni est quod non sum consumptus. et necesse est (quoniam tribulor) per
 diuersas tentationes: nec est dissolutus quod hic ait (tribulor) ei
 quod immediate supra dixerat (statuit in loco spacio. pe. me.)
 immo concordat: quod in tribulatione fit dilatatio sicut supra di
 citur est: in tribulatione dilatasti mihi. Dicto igitur in genera
 li (tribulor) descendit ad speciales tribulationes enumerans eas.

Prima est obturbatio rationis: vnde dicit (conturbatus est oculus
 meus. i. oculus rationis).

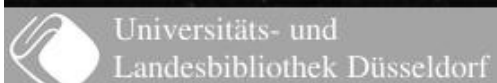
Secunda est puerilitas sensualitatis. vnde addit (anima mea)
 id est animalitas mea. scilicet sensualitas supple turbata est.

Tercia tribulatio siue terciu malum est lubricitas memorie
 vnde addit (et venter meus) supple turbatus est. scilicet venter
 memorie in quo cibus et potus sacre scripture debet reci
 pi et decoquunt inde refundat nutrimentum membrum eccle
 sie et vnde hec omnia ei conueniant ostendit cum interierit
 (in ira). scilicet tua. i. ex ira qua iratus es ad eum propter peccatum su
 um. ante peccatum enim ratio erat perspicax sensualitas recta
 memoria tenax. simile habet Tren. j. Vide domine quo
 niam tribulor venter meus conturbatus est subuersum est
 cor meum in memetipsa: quoniam amaritudine plena sum: adap
 tatio plana est: hic dicit miserere: ibi vide. scilicet oculo miseri
 cordie quo respexisti petrum. vtrobique dicit: quoniam tribulor: et
 venter. quod autem hic vocat oculum ibi vocat cor: quod autem ibi di
 cit amaritudine plena sum: refert ad sensualitatem. vel h
 dicit ecclesia (miserere mei etc.) tribulatus est ecclesia quia
 conturbat oculus et anima et venter eius. Oculus siue oculi ec
 clesie sunt doctores. Anima eius siue cor sunt plati. Venter
 sunt subditi et minores. Doctores enim eam debent illumi
 nare: prelati viuificare: subditi autem molliores et teneriores
 sunt: et ideo bene per ventrem significant: sed tam isti quam illi
 conturbati sunt: quia a vera pace recedunt. scilicet a deo et mundi ar
 piditate se exponunt vbi turbatio et pressura. Job. xvj. Dec
 locutus sum vt in me pace habebatis in mundo pressuras
 habebitis. vnde dicit Greg. Israel accepit sabbatum in my
 nere egyptus peccatis muscarum multitudinem quod omnes ita
 faciant: dicit Hiero. vj. A minore usque ad maiorem omnes
 auaricie student. sed a propheta usque ad sacerdotem cuncti

Lapides qui
 dri qui habet
 sex supphicas
 qui signat di
 uersa peccata.

Tri
 tribula
 tiones spua
 les iustorum.

Inimicus
 est triplex
 scilicet caro
 mundus
 dyabolus
 et vnus
 quisque
 habet
 duas
 manus.

faciunt dolum et hoc (in ira) quia ex hoc irascit dominus et per uocat ad iram. unde Osee. xij. Ad iracundiam me provocauit effraym in amaritudinibus suis. Effraym bene signat cupiditatem quod fructum temporalium querunt amaritudines uocantur diuitie quia in eis sunt tres amaritudines labor in acquirendo timor in possidendo dolor in amittendo.

M
bonus oculus
multiplex

- Nota autem quod oculus est duplex bonus et malus: bonus multiplex.**
- Materialis.** Apoc. i. Videbit eum omnis oculus.
- Deus.** Zacha. ij. Dominus est oculus hominum et omnium tribuum israel promissor.
- Prelatus.** Hier. xliij. Defecerunt oculi eorum: quia non erat herba.
- Auxiliator.** Job. xxx. Oculus sui cecit.
- Amicus carnalis.** Matth. xviij. Si oculus tuus scandalizat te etc.
- Predicator.** Apoc. i. Oculus est tanquam flamma ignis.
- Intellectus.** Can. viij. Auerte oculos tuos quia ipsi me auolare fecerunt.
- Fides.** ps. Reuela oculos meos et considerabo etc.
- Donum spiritus sancti.** zach. ij. Super lapidem unum septem oculi.
- Conscientia.** Matth. vij. Qui uidet festucam in oculo fratris tui
- Intentio.** Luc. xj. Si oculus tuus fuerit simplex.
- Contemplatio.** Can. iij. Tulnerasti in uno oculo tuorum

Oculus malus multiplex.

- Malus etiam oculus multiplex.**
- Copulscencia.** Gen. ij. Aperti sunt oculi eorum.
- Supbia.** Prover. vj. Sex sunt que odit dominus oculos sublimes.
- Inuidia.** Eccl. xliij. Neque est oculus inuidi.
- Auaricia.** Eccl. xliij. Infatiabilis est oculus cupidi.
- Luxuria.** Eccl. xxxvj. Fornicatio mulierum est in extollentia.
- Curiositas.** Zacha. v. Hic est oculus omnium inuenerit terra.
- Neigentia.** Esa. xliij. Qui apertos habet oculos nonne uidebis.
- Quarta tribulatio est continuus dolor sanctorum: unde subdit uir iustus.**

12

Quonia defecit in dolore uita mea: et anni mei in gemitibus.

Quonia defecit in dolore uita mea) repete (miserere mei quonia defecit in dolore) tormentorum persecutionum (uita mea) presentis temporis. q. d. in tota uita mea usque ad defectum mortis: non habeo nisi dolorem. Juxta sententiam illam. Gen. ij. In labore comedetis ex ea cunctis diebus uite tue. ps. Tribulatione et dolorem inueni. s. quonia natus sum Eccl. j. Tuli cuncta que sunt sub sole. et ecce uersa uanitas et afflictio spiritus.

Quinta est gemitus pro peccatis: et miseria aliorum. unde dicitur anni mei. s. tempora uite mee presentis supple. defecerunt in gemitibus. i. consummum in fletu et gemitu pro peccatis et miseria proximorum. Hier. ix. Quis dabit capiti meo aquam et oculis meis fontem lacrymarum et plorabo die ac nocte in terfectos filie populi mei Job. iij. Antequam comedam suspiro et tanquam inundantis aque sic rugitus meus.

13

Infirmata est in paupertate uirtus mea: et ossa mea conturbata sunt.

Infirmata est in paupertate uirtus mea) s. pro compassione. ij. Cor. xj. Quis infirmat et ego non infirmor etc. et bene uocat refrigerationem charitatis paupertate: quia charitas est diuitie quibus emittit celestis gloria. quia secundum quantitatem charitatis attendit quantitas meriti: de hac refrigeratione charitatis et paupertate Apoc. iij. Quia nec calidus es nec frigidus: incipiam te euomere ex ore meo. quia dicitis: quia diues sum et locupletatus et nullius egeo. et nescis quia tu es miser et miserabilis et pauper et cecus et nudus (et ossa mea). s. interiora mea conturbata sunt zelo: uel sic (infirmata est uirtus mea). s. naturalium in paupertate. s. in exilio adeo quod spoliatur gratis et uulneratur in naturalibus: eiecit est de paradiso in terram ubi exulat tota posteritas eius (et ossa mea). i. uirtutes conturbata sunt a tentatione inimici de his duobus supra in ps. Miserere mei

deus quonia infirmus sum. s. m. d. ne quonia conturbata sunt ossa mea: uel dicit hoc ecclesia (infirmata est uirtus mea in paupertate) defectu uidelicet spiritualium diuitiarum que sunt uirtutes et opera: et causas subiungit (quia conturbata sunt ossa mea) id est plati quod conturbati sunt uel predictum est turbine cupiditatis et curiositatis. unde Job. xxx. Ossa mea aruerunt pro caumate. i. pro incendio cupiditatis. simile Tere. j. Egressus est a filia syon omnis decor eius facti sunt principes eius uelut arietes non inuenientes pascuam et abierunt ab eis fortitudine ante faciem subsequenter: uel aliter et est hic prophetia de persecutione ecclesie tempore antichristi futura (Infirmata est uirtus mea) id est infirmabit (in paupertate). i. depauperatione: quia tunc depauperabit ecclesia quonia multa membra eius recedent ab ea: uel dicit Matth. xxij. Multi pseudo prophetie surgent et seducent multos: et quonia abundabit iniquitas refrigescet charitas multorum (et ossa mea). i. fortes et electi (conturbata sunt). i. conturbabunt: unde sequitur in eodem capitulo tribulatio magna qualis non fuit ab initio mundi huius uel in errorem inducant si fieri poterit etiam electi.

14

Super omnes inimicos meos factus sum opprobrium vicinis meis ualde: et timor notis meis.

Super omnes inimicos meos) supra enumerauit prophetia sex tribulationes uiri iusti uel ecclesie quarum prima fuit turbatio rationis ibi (turbat est oculus meus) Secunda pueritas uoluntatis ibi (anima mea) Tercia lubricitas memorie ibi (et uenter mea) Quarta dolor spiritus ibi (quonia defecit in dolore) Quinta gemitus pro peccatis et miseris ibi (et anni mei in gemitibus) Sexta timor ne frigescat uel deficiat charitas multorum ibi (infirmata est in paupertate.)

Hic autem addit septimam que est opprobrium illatum a domesticis: unde dicit (factus sum opprobrium vicinis meis). i. domesticis non parum: sed ualde et quod ualde determinat cum dicit (super omnes inimicos meos) quod duobus modis legi potest: uel sit sensus (super omnes etc.) i. plus quam omnes. q. d. plus exprobrauit michi quam omnibus inimicis meis: sicut amici Job. magis dicebant ei opprobria quam dyabolo: quod enim ita afflixerat: uel sic uel sit sensus (super omnes etc.) i. plus quam omnibus. q. d. maiora opprobria dicunt michi notis mei et vicini. s. domesticis quam omnes inimici. ps. Qui edebat panes meos magnificauit super me supplantationem. i. magis supplantauit me quam aperti hostes unde Hiero. Nulla pestis efficacior ad nocendum quam familiaris inimicus. In hoc etiam sensu potest similiter dicere caput ecclesie christus uel corpus. s. fidelis populus (super omnes inimicos meos etc.) inimicos enim habuit et habet christus uel ecclesia diuersos. s. tria genera inimicorum. primi fuerunt gentes que persecuti sunt christum et ecclesiam in principio et martires occiderunt. Secundi sunt heretici qui postmodum surrexerunt. primi hostes deuicti fuerunt in patientia martirum. secundi in sapientia sanctorum. Tercij sunt falsi fratres. s. plati et clerici de quibus in ps. Amici mei aduersum me appropinquauerunt. super omnes ergo inimicos suos factus est christus et ecclesia opprobrium vicinis suis. i. domesticis clericis uidelicet et prelatis et etiam religiosi. quia isti magis efficaciter in honorem deum. unde Esa. xxxviij. Dicit christus uel ecclesia: ecce. s. in presentia et euidentia in pace amaritudo mea amarissima. quod beatus bernardus sic exponit Amara prius in nece martirum. amarior in conflictu hereticorum. amarissima in moribus domesticorum non fugere nec fugare eos potest. quia sicut dicit Tere. j. Facti sunt hostes eius. i. ecclesie in capite et caput ecclesie prelatus. et addit ibi inimici eius locupletati sunt. s. bonis ecclesie. hoc dicit quonia ad eos qui non sunt prelatis. s. tunc dicati patrimonio crucifixi. unde conuenit. Esa. j. Filios ementium et exaltatum. ipsi autem spreuerunt me. enutriuunt enim de clericos quia comedunt bona eius et exaltat platos. s. ipsi tam minores quam plati spreuerunt eum sic sub eodem sensu dicit christus et ecclesia et quilibet iustus (super omnes inimicos meos factus sum opprobrium vicinis meis ualde.

Octaua tribulatio uel angustia iusti est damnum minorum quod uidet sequi ad exemplum maiorum. unde subiungit (et timor notis meis) quasi dicit non solum michi opprobrium dicunt uel faciunt. sed alios quos credituri erant scandalizant ita quod

Allegorice

Tria genera inimicorum habuerunt christus et ecclesia

ment accedere ad ecclesie sacramenta hoc est qd dicit (z ti- mor notis meis) .i. p malū exemplū domesticorū timent il li q aliquā noticiā p famā habuerūt de me dicit xps vl' iu- stus vel ecclia. vñ ad Ro. ij. Qui in lege gloriaris p peca- ricationē legis deū ibonoras. Nomen em̄ dei p vos blas- phemat̄ inter gentes sicut scriptū est. f. Esa. liij. Ubi dicit dñs ppls me? oblat? est dominatores ei? inique agunt et iugiter tota die nomen meū blasphemāt: vñ z b manife- stius hoc declarat cū subiungit.

Qui videbant me foras fugerunt a me: obliuioni dat? sum tanq? mortu? a corde.

Qui videbant me foras fugerūt a me) .i. q iam credere incipiebant recesserunt a fide ppter malū exemplū dome- sticorū meorū: z id (obliuioni dat? sum tan. mort. a corde) qz tā de me nō curant nec de fide mea: z qz hoc damnū fa- ciunt derici z prelati dño: maledicit eis Luc. xij. **De vobis legis peritis q tulistis clauē scientie ipsi nō introistis z eos q introibant pbibulistis vel hoc etiā magis pprie dicit do min? de clericis (q videbāt me zc.)** derici em̄ vident dñm tota die in sacra scriptura. s tñ foras fugiunt ab eo id ē ad exteriora temporalia fugiunt ab eo q nō exterius sed int? habitat: qz in pace fact? est locus ei? de hac fuga exterio- ra. **Tren. iij.** Qui nutriebant in croceis .i. in sacra scriptura amplexati sunt stercoza. f. temporalia que a deo longe fa- ciūt hominē: vñ dicit Aug. **Que nō poterā bfe sine te lon- ge me tenebant a te: ecotrario faciebat apls q dicit Phil. ij.** Omnia detrimentū feci z arbitror vt stercoza vt xpm lu- crificā: z nō tñ fugiunt dñm s etiā obliuiscunt: vñ sub- iungit (obliuioni datus sum tanq? mort. a corde) **Eccl. ij.** Mortui nō habent vltra mercede: qz obliuioni tradita est memoria eorū. **Esa. lviij.** Iustus perit z nō est q recogitet i corde suo. **De his duob? Deut. xxxij.** Deū q genuit te de- reliquisti z oblit? es dei creatoris tui: z mirū videt qd di- cit q (obliuioni dat? est) ab eis q vident eū: qd em̄ vide- mus obliuiscā nō solem? hoc signant dicit: qz videtes nō videt: videntes em̄ oculo intellect? nō videt oculo affect? vñ sup eos cecidit dei iudiciū de quo dicit **Job. ij.** in iudi- cū ego veni in mundū vt q nō vident videant: z videtes ceci fiant. i. simplices q nō hnt oculū intellect? illuminatū scia videāt oculo affect? z amoris z magni litterati q videt oculo intellect? nō videant oculo affect? vñ magi peccāt qz eū quē vident nō diligūt. **Tñ** notabile est qd sequit̄ ibi **Job. ij.** Audierūt inq? ex phariseis q cū ipso erant z dix- erūt ei. **Mund? z nos ceci sum? z dixit eis iesus si ceci esse tis nō haberetis peccatū.** **Mūc** vō qz dicitis videm? peccā vñm manet. simplices em̄ z idiote ad pñiam cōuertunt: s multi srti q de scia sua psumunt peccata sua excusare nū- tunt z penitere nolūt z id manet peccatū eorū z descēdūt in infernū viuentes. i. videntes z scientes: z id dicit (obliu- oni dat? sum tan. mort. a corde) **Nō em̄ dicit ab oculo vl' a lingua: qz ipi z intelligūt z legūt z pdicant. s dicit (a corde)** qz nō diligūt eū **Esa. xxxij.** Appropinquat ppls iste ore suo z labijs suis glorificat me. cor aut eius longe est a me. **Et nō q de multis pōt dici (q videbant me)** **Aplī em̄ viderūt dñm in corpali spē.** **Itē** vide vident eū om̄s xpiani intelle- ctu theologi cōtemplatiōe religiosi speculatiōe plati: specu- latores em̄ sunt dom? dñi q est ecclia z speculari debēt qñ veniat dñs. **Iuxta illud Eze. iij.** Speculatore dedit do- mui isrl' zc. z **Abac. ij.** Sup custodiā meā stabo z cōtēpla- bor vt videā qd dicat̄ mibi: z qd mdebo ad arguentē me sed om̄s isti foras fugiunt a dño: aplī em̄ fugerūt in passio- ne. **Job. xvj.** Venit hora vt dispergamini vnusq? in p- pria z me solū relinquatis. **Itē** oēs xpiani fugiūt ad tpa- lia sū illud **Phil. ij.** Om̄s q sua sunt querūt theologi fu- giunt ad dignitates. **Hiere. xvij.** Recedentes a te in terra scribent. qz nolunt scribi in celo cū paupib? sed in terra cū diuitib? z sublimib? seculi. **p.** Vocauerūt nomina sua in terris suis religiosi ad temporales negociatiōes. **Esa. xxij.** Mittet te in terrā lātā z spaciōsam z ibi morieris. **Tren. iij.** Qui vescebant voluptuose intererūt in vñs. **Prelati vō fugiūt ad curas secular es: vñ sequit̄ Tren. iij.** Post id qd mō dictus est: q nutriebant in croceis amplexati sē

stercoza. **Sed** que est causa istius fuge: modicitas fidei: qz sicut dicit **Hiero.** qveram fidem habet de deo nō cupit in bis miseris fieri diues: z hic fidei paruitas notat̄ in b q preterito impfecto dicit (qui videbant me) temporis em̄ impfectio visionis que per fidem est impfectionē designat **Non** tribulatio viri iusti est q multi resiliūt ab ecclesia p peccatum et pauci retinentur in ea merito. licet multi re maneant numero de quo subiūgit.

Factus sum tanq? vas perditum: quoniā audiui vituperationē multorum commorā- tium in circuitu.

Factus sum tanq? vas perditū .i. pforatū .q. dicat null? seculi in me pñcere. s etiā qui iam de corpe meo erant ef- fluunt. sicut in vase perforato nullus vult aliqd raponere z liquor effluit ab eo. vñ cōquerit dñs Hiero. ij. **Nūquid** solitudo fact? sum israeli aut terra serotina. quare ergo di- xit ppls meus recessimus non veniemus vltra ad te: z ve- re reputatus sum vt vas perditū (qm̄ audiui) qm̄ hoc ē si gnū. f. quia (audiui vituperationē multorū cōmorantiū in circuitu) **In** circuitu em̄ cōmorant̄ gentiles iudei z hereti- ci: nec ad centrū xpm qui ē in medio ecclesie accedūt et si- gnant̄ hñ p sodomitas qui circuebant domū Loth. **Ben. xiv.** **Itorū** aut̄ audit dominus vituperationē qua vitupe- rant fidem z mores xpianorū z ppter mores prauos xpia- norū derogant fidei z pncipaliter ppter mores dericorū sa- cerdotū z aliorū platorū. vnde dicit peiores sunt derici q laici: vnde dicunt heretici sacramenta non valere q p ma- los sacerdot: s tractant̄ z talia multa: z quia sic vituperāt multi a fide xpiana retrahunt: imo qd peius est recedunt qui aliqñ prius crediderūt z qui spiritu ceperant postmo- dū carne cōsumant̄ sicut dicit apls. ad **Gal. iij.** **Q**uasi galatbe: quis vos fascinavit veritati nō obedire zc. z post addit sic stulti estis vt cū spiritu ceperitis nūc carne consu- memini. **Itē** in circuitu tpalū cōmorant̄ mali xpiani. **Esa. xij.** **Dñs** miscuit spiritū vertiginis i medio egypti. z. j. **Re- gū. xxvj.** **Animā** inimicorū dauid rotabit. q. in impetu z cir- culo funde: z dicit cōmorantiū nō transcuntū: boni ei trā- seunt per circuitū istū q de temporalibus tñ necessaria su- munt z ea premunt: sed mali etiā licet quādoq? sint pau- peres rebus cōmorant̄ ibi corde ore ope: qz qñtum ad cor statuerūt oculos suos declinare in terrā p ardorē deside- rij. **Item** qñtum ad os de terra musitat eloquiū eorū vt dicit **Esaie. xxij.** **Qñtum** ad opus: qz oia faciunt vt dicit̄: borum autē audit dñs vituperationē: qua. f. vituperant ipm quā do succedit eis pspere in tpalibus benedicūt: vñ ps. **Con- fitebit̄ tibi cū benefeceris ei. q. d. z cū nō benefeceris blas- phemat̄. vñ Esa. viij.** **Cum** esurierit irasceet z maledicet re- gi suo. f. deo. z **Eccl. xxij.** **Precedia** fatui quasi rota car- ni z sicut axis versatilis cogitatus illius qz ad modū carri z axis nisi vngatur beneficio temporalis stridet blasphemando. **Itē** contra diuites precipue potest expouī issever- sus vt dicat eis dominus (factus sum tanq? vas perditū) sicut prius quia diuites nihil in me volunt ponere dando pauperibus. tūc em̄ domū bona nostra comendam? cū ea pauperibus erogamus. vnde **Hiero.** **Manus** pauperi gazophilatiū xpi. vnde **Proverb. xiv.** **Fenerat̄** dño q mise- retur pauperi. z **Thobie. iij.** **Si** multum tibi fuerit habū- danter tribue si exiguū tibi fuerit etiam illud exiguus libe- ter impartiri stude. premium etiam bonum thesaurizat in die necessitatis sed dominus a diuitibus reputatur tanq? vas perditum siue pertusum quia nihil volunt ei commē- dare vel fenerari. vnde conqueritur per **Hiere. xv.** **Nō** fe- nerauit nec fenerabit mibi quisq? horum qui vt dictus est commorantur in circuitu temporalis (audit dñs vitupe- rationē) passiuē qua. f. vituperant̄ a pauperibus z male- dicuntur quia bonum eorum recludunt z detinent. **Eccl. xv.** **Nonne** lachryme vidue ad maxillam descendūt z ex- clamatio eius super deducentem eas. a maxilla em̄ ascen- dunt vsq? ad celum. z dominus exauditor non delectabit̄ in illis z per hoc probat dominus (q factus est. q. vas p- ditū) qui. f. audit eos vituperari a pauperibus: vel potest

16

Qualit̄ in circuitu cōmorant̄ ge- tiles: iudei heretici z ma- li xpiani.

Qualit̄ dñs fact? ē tanq? vas pditū apud diui- tes nō faci- entes elynā

15

Contra de- ricos z sra- tos ac bñ i- telligentes s male vi- uentes qñ vident dñm z obliuiscū- tur ei? z fu- giūt ab eo.

Qualit̄ ml- ti vident do- minū z fu- giūt ab eo.

hic legi: et non mutat sensus (quoniam audiui vituperationem) acti-
ue (multorum pau. como. in circuitu) .i. circueuntium domos
diuitum et querentium elemosinas. quoniam ab omnibus repelluntur
clamant ad dominum in angustia sua et maledicunt diuites et do-
minus audit hunc clamorem sed non statim iudicat: expectat
enim usque ad diem vindicte in quo dicet eis illud Mat. xxv. Mi-
serere a me maledicti in ignem. quoniam pater est dyabolo et an. ci.
esu. et non de. mi. man. etc. et non debent dominum quoniam tevidim? esurie
te aut hospite aut nudum aut infirmum aut in carcere non misera-
torem tibi: tunc respondebit illis dicens. Amen dico vobis quod
diu non fecistis vni de minoribus? bis nec mihi fecistis. unde
Iac. v. Beneficentis vobis ira in nouissimis diebus? ecce
merces operariorum quoniam messuerunt regiones vestras quoniam fraudati sunt a
vobis clamant et clamor eorum in aures domini factus est introiit.
et postea concludit consolando pauperes: patientes ergo esto-
te fratres usque ad aduentum domini.

Decima tribulatio est quod multi conueniunt: et quod conueniunt
protraheunt et ecclesiam et quilibet iustum de qua subiungit.

In eo dum conuenirent simul aduersum me
accipere animam meam consiliati sunt.

In eo dum conuenirent et loquitur iustus in persona sua vel christus
et dicit iustus vere tribulor in supradictis et etiam (in eo dum
conuenirent) .i. in eo quod conueniunt (simul) mali et demones
(aduersum me) et ad quod (accipe animam meam consiliati sunt)
id est facere ut consentiat eis anima mea. Et nota est duplex ma-
lorum hominum conuenientia cum dicit (conuenirent) et addit (simul)
est enim conuenientia prima in malicia interiori Secunda in ma-
licia exteriori. scilicet in expugnatione iustorum de hac conuenientia
malorum habet Sap. ii. Circumuentur in istum quoniam inutilis est
nobis etc. vel loquitur christus et continuat ei quod supradictus est:
(quoniam audiui vituperationem multorum etc.) .i. gentiliu: in deorum
hereticorum et prauorum christianorum ut supra exposuit est. Et pos-
set aliquis querere: dominum audisti ecce quod (in eo dum conueni-
unt simul aduersum me) quod d. lz nullus alius mihi diceret: tamen ipsa ma-
licia cordis et operis clamat ad me que nihil latet. vñ Sap.
j. Dicit in cogitationibus impij interrogatio erit: sermonus
aut illi? auditio ad deum veniet: quoniam auris zeli audit. oia et
tamulte? murmuracionum non abscondet: et hec quatuor ge-
nera simul conueniunt quoniam omnes christum persequuntur lz diuersimodo
de et sic conuenientes (accipe animam meam consiliati sunt) di-
uersimodo: gentiles ei consiliati sunt accipe animam eius quoniam eos qui
prostituerunt ipsum assumpsisse animam affligebat negates ipsum
deum hominem fuisse: stultum. n. reputabat dicere quod deus esset homo
iudei autem consiliati sunt accipe animam eius. i. tradere eum morti.
vñ Job. xi. Collegerunt potentiores et phari. et alius aduersus
iesum: et fuit diffinitio in illo concilio a potentissime captha expe-
dit ut vnus moriatur homo pro populo etc. heretici vero consiliati sunt
accipe animam christi. i. euacuare fructum passionis: dedit enim ani-
mam ut nos saluaret et ipsi volunt nos ad errorem trahere. ps.
Retribuebat mihi mala pro bonis sterilitate anime mee: diui-
tes vero et avari consiliati sunt accipe animam eius. i. ipsum occidere
in pauperibus quoniam esurit et reficit in pauperibus et filii occidit. Au-
gusti. Patece fame morientem si non paucis occidisti. Item quod
libet peccatores qui consiliantur in peccato manere vel intrare: consilia-
tur accipe animam ipsi quoniam quantum in eis est ipsum crucifigunt: quoniam
causam crucifixionis eius. scilicet peccatum reiterant. Heb. vi.
Rursus crucifigentes sibi metipsum filium dei et ostentui bestes

Ego autem in te speravi domine: dixi deus meus
es tu: in manibus tuis sortes mee.

Ego autem supra ostendit tribulationibus et periculis quibus tri-
bulatur iustus: petit hunc liberari ab eis: et primo allegat me-
ritum spei: unde dicit (Ego autem) .i. quod illi ita persequuntur (ego autem
in te speravi domine) Secundo allegat meritum humilitatis quod du-
plex est. prima in attribuendo deo quod ipse est vñ dicit (di-
xi deus meus es tu) .i. me de nihilo fecisti. ps. Scitote quo-
nia dominus ipse est deus? ipse fecit nos et non ipsi nos. Secunda humi-
litas est in attribuendo deo quicquid boni. vñ subiungit (in mani-
bus tuis) .i. in potestate et voluntate tua sunt (sortes mee)
id est partes hereditatis mee de qua in ps. Funes ceciderunt
mihi in predariis: et erant hereditas mea predaria est mihi.

Sunt autem tres sortes viri iusti in manu dei. scilicet sorte predesti-

nationis sorte gratie sorte glorie. De prima Ep. j. In quo
scilicet christo et nos sorte vocati sumus predestinati. De secunda
Col. j. Sicut agentes deo patri qui dignos nos fecit in par-
tem sortis sanctorum. De tertia Dan. xi. Stabis in sorte tua in
fine die: premissa allegatione petit liberari ab inimicis: sed
quia sunt quidam inuisibiles quidam visibiles primo petit libe-
rari ab inuisibilibus hostibus dicens.

Eripe me de manu inimicorum meorum
et a persequentibus me.

Eripe me de manu inimicorum meorum .i. libera me de po-
testate demonum. ps. Eripe me de inimicis meis fortissimis
Secundo petit liberari a visibilibus hostibus unde addit
(et a persequentibus me) .i. falsis fratribus hereticis iudeis
et paganis. ps. Multi qui persequuntur me et tribulant me: po-
testa petit illud siue illa per que liberatur et ostendit quod sunt
illa: unde dicit.

Illustra faciem tuam super seruum tuum: sal-
uum me fac in misericordia tua domine: non
confundar quoniam inuocaui te.

Illustra faciem tuam .i. infundendo gratiam ipse anime mee si-
militudinem tuam de qua in ps. Signatus est super nos lumemul-
tus tui domine vel (illustra) .i. ostende quod cognitio dei maxime li-
berat vñ Esa. v. propterea ductus est populus meus captiuus: quoniam non
habuit scientiam vel (illustra faciem tuam super seruum tuum) .i. fac ser-
uum tuum scilicet faciem tue. j. Jo. iij. Non dum appetit quod sumus? cur
autem appuerit scilicet ei erimus? etc. post petit remunerationem vi-
te eterne: vñ dicit (saluum me fac) non dicit diuitem vel scientem
me fac: sed (saluum me fac) tu qui es saluator. Psal. iij. Salua-
torum expectamus dominum in iherosolymis: et hoc non meis meritis
sed (in misericordia tua domine) etc. etc. Non ex operibus iusticie que fe-
cim? nos: sed in misericordia saluos nos fecit. post petit li-
berari a pena eterna dicens (non confundar) confusione eter-
na de qua Diere. xx. Confundentur vehementer quoniam non intel-
lexerunt obprobrium sempiternum (quoniam inuocaui te) tanquam du-
ce et tutore: bona ratio est Joel. iij. Dis quoniam que inuocauerit no-
me domini: saluus erit supple qui inuocauerit fideliter: et inuoca-
re intus deum vocare. scilicet corde ore et opere: et id dicit (quoniam
inuocaui) .i. intus vocaui te: non aurum aut argentum sicut
auari et mali qui orant deum ut det eis diuitias. huius non in-
uocant deum sed diuitias vel pecuniam: unde dicit Siof. si
inuocas deum ut det tibi lucrum inuocas non deum.

Erubescant impij et deducantur in infernum:
muta fiant labia dolosa:

Erubescant impij supra petit propheta in persona iusti re-
munerationem vite eterne et liberari a penis. hic autem dam-
nationem inimicorum predicat vel petit non libidine vindicte
sed zelo iusticie: eorum autem damnationem comprehendit in
tribus videlicet in confusione retrusione in infernum et im-
positione silentij. dicit ergo (erubescant impij) illa confusio que
supra petit non potest dici nisi (non potest dici) quoniam inuocaui te (ps.
Confusi sunt quoniam deus spreuit eos. ps. Erubescant valde ve-
lociter: et alibi statuam contra faciem tuam. Naum. vlti. Re-
uelabo pudenda tua in facie tua: et ostenda gentibus nudita-
tem tuam. Sequitur de retrusione in infernum (et deducantur)
id est de hac vita ducantur vel deorsum ducantur in infernum
ps. Introibunt in inferna terra. i. in infernum: tradentur in
manus gladii. i. in subiectioe pene acerbe partes vulpiu erunt
id est demonum. vel sic (deducantur) .i. de pena in penam ducan-
tur. Job. xxij. Ad nimium calorem transcant ab aquis niuium
et usque ad inferos partem illi? Sequitur de impositione silentij
(muta fiant labia dolosa) huius illud Mat. xxj. At ille obmu-
tuit. j. Reg. ij. Impij in tenebris conticescant propter hoc quod di-
xit (muta fiant) contra Apo. xvj. Blasphemauerunt homines
deum propter plagam grandinis quoniam magna facta est vehe-
menter: huius exponitur de damnatis in inferno. ergo labia non
erunt muta ad idem. Esaie. lrv. Ecce serui mei laudabunt
per exultationem cordis et ves clamabitis per dolore cordis: per
contritionem spiritus ululabitis. ergo non erunt muti. Solutio
labia impiorum erunt muta a verbo exultationis et iactantie et
inreparationis. sed non a verbo blasphemie et indignationis co-

Quo con-
siliati sunt
multi acci-
pere animam
christi.

Tres sor-

tes viri iu-
sti in manu
dei.

Qualis in-
ferno dam-
nati erunt
muti.

tra scipos et interferit h quintuplex meriti maloz: quare meruerit hic mala habere: primum est meritum impieccatis: vñ dicit (erubescant impij) Scdm est meritum doloſificatis. vñ dicit (muta fiant labia doloſa) Terciu est meritum de tractationis de quo dicit (q loquunt aduersus iustum iniquitate) Quartu est supbie. Quintu abusiōis: vñ dicit (in superbia et in abusione) bñ ergo dicit (muta fiant labia doloſa) de qbus Hier. ij. Sagitta vulnerans lingua eorum dolum locuta est.

Que loquunt aduersus iustum iniquitatem in supbia et in abusione.

Que loquunt aduersus iustum iniquitate) que lo. aduer. iustum. aduersus xpm et sanctos viros: et dicit xps singulariter iust. vñ Esa. liij. Iustus perit et no est q recogitet. et bñ dicit (iniquitate) qz iniquu e detrabere sanctis. equu em est vt comendat ad gliam dei. Eccli. xliij. Laudem viros gloriosos: hoc aut (sit in supbia) cordis (et abusiōe) oris: vt em se pferant alijs detrabunt eis: detrabendo aut abutunt ore: qd dedit eis dñs ad hunc vsu vt bonu laudem et pcpue de. Eccli. vi. Dñs dedit mihi linguā merce dem meā. i. vt p cam mereret et in ipsa laudabo dñm. qui ergo detrabendo demeret abutit ea. bec aut pprie dicunt contra eos q de misericordia dei nimis psumunt et nolunt dimittere peccata et p cōfusione dimittunt confiteri (erubescant impij) ipsi em sunt impij qz sibypis no misereantur. Eccli. xliij. Qui sibi neq est cui aliq bonus erit. Eccli. xxx. Misere anime tue placens deo. Prover. xj. Bene facit anime sue vir misericors: isti ergo q erubescunt cōfiteri et sustinere modicam cōfusione coram sacerdote q adducit gliam. Eccli. iij. Erubescant in eternu: vt dictu est cōfusione adducite ignominiam. ps. Erubescant cōturbent in seculu seculi: et cōfundant vt pereant: et bñ notat hic ordo damnationis cōtra ordinē saluationis q est p pñiam: vbi homo cōsideras peccatu suu in semetipso erubescit: et postea cōturbat in contritioe: deinde confundit in cōfessioe. postmodu sanat et roborat in satisfactioe: et bec omnia quasi momentanea sunt: vñ q voluit hoc facere (erubescat et cōturbent in seculu seculi) i. in eternu cōscientia accusante pariter: et remordente et cōfundant in aspectu omnium q tunc videbunt nuditate eoz et pereant in pena eterna h est (deducant in infernu muta fiant labia doloſa) q h muta sunt a cōfessione peccatorz (q loquunt aduersus iustum iniquitate) i. dicunt deū q iustus est et iniquu et iniustu eē dicentes cum ita esse misericordē q no damnabit peccatores: vñ dicit dñs in psal. Crismasti inique: qd ero tui si milis: arguam te et statua contra faciem tuā. hoc aut faciunt (in supbia et in abusione) magna est em supbia q creatura q creatorē offendit veniam postulare et satisfacere cōtemnit. et abutit etiam tempore qd ei cōcedit ad penitē dū et dei misericordia q ipm expectat ad pñiam. vñ Job. xliij. Dedit ei de locu pñie et ipse abutit eo in supbia. i. qz no peniter sed multiplicat peccata peccatis.

Est aut abusio multiplex.

Abusio multiplex.

- Sodomia.** Treno vlti. Adolescentibus impudice abusi sunt.
- Pœuaticatio coniugij.** Gen. xix. Adducam eos ad vos et abutimini eis.
- Inordinatio mensē sicut est appositio carniū crudaruz** Marci. vj. Caput iohannis in disco.
- Regis dei cum preponit auctoritas pbi auctoritati pauli.** Mach. honozis nihil.
- Temporis.** Job. xliij. Dedit ei locum penitentie et ipse abutetur eo in superbia.
- Dignitatis.** Baruc. v. Hostias vendunt sacerdotes: et abutuntur.
- Potestatis.** j. Corin. ij. Et no abutatur potestate vera in euangelio.
- Beneficij seu priuilegij.** Hester. vj. Multi bonitate picipum et honore abusi sunt.
- Altōis.** Jere. xliij. In tpe vidicte et furor tu abutē eis.
- Subtractionis officij.** iij. Reg. j. Pœuaticat est moab.

Claustri que sunt. xij. Beat' bern. prelat' negligens: diſcapul' inobediens: senex obstinat': auuenis ocioſus: monach' caufidicus: monachus curialis: habitus precioſus abus exqſitus: rumor in clauſtro: lis in capitulo diſſolutio in choro: irreuerentia circa altare.

Abusiōes xij. clauſtri

Quā magna multitudo dulcedinis tue domine quam abscondisti timentibus te.

23

Magna multitudo) Tercia psybi dicit q bona dei se contra pccata mala que alleviant illa mala iuxta illud in psal. fm multitudinē dolorū meoz in corde meo consolationes tue letificauerūt animā meā. vñ supra enumerata multitudinē dolorū suoz. hic agit de multitudinē dulcedinis dei que dolores dulcorat: admirans ergo de ei' magnitudine dicit vir iustus (Magna multi. dul. tue dñe) qsi innumerabilis est et immensa: magna est dicit qstitate cōtinuam: multitudo discretam. multitudo aut attendit fm effectus: vnde dicit Cassiod. multitudo dulcedinis dei est: qz multis premijs dñi suauitas indicat dulcis est euz corrigat: dulcis cū parat dulcis cum credentib' eterna pnia cōpromittit: ita dicit Cassio. Nos aut possum' ostendere ad huc multos alios effectus dulcedinis dei. vñ est: qz omnes generatiter recipit. vñ Matb. xj. Venite ad me omnes q laboratis et onerati estis et ego reficiam vos: hic est em verus dauid ad quē conuenerunt omnes q erant in angustia constituti et oppressi ere alieno. i. peccatis obligati: s tamen si sunt amaro animo vt ibi dr. j. Reg. xxiij. Si contemnit de peccatis et sit eorum pnceps. Scds est qz etiā inimicos suos custodit. vñ in psona et typo penitentiū dixerūt filij isrl' ad dauid p quē xps signat vt premissum est heri et nudius tert' dum esset saul. i. dyabol' rex sup nos: tu eras educens et reducens israel. ij. Reg. v. Quasi dicat cū esse mus in peccatis etiā pregebas nos deus. Ergo multo fortius cum penitentes volumus tibi seruire. vñ dicit apulus ad Ro. v. Si cū inimici essemus reconciliati sum' deo per more filij ei': multo magis reconciliati salui erimus in vita ipsius. Terc' est qz dat de dulcedine sua ad p̄gustanduz vñ in ps. Gustate et videte qm suauis est dñs. Prover. xxxij. Gustate et vidit qm bona est negociatio eius. Item qz cito dimittit pctā. vñ Eze. xviij. In quacunqz hora ingemuerit peccator oim iniquitatū eius no recordabor. et in psal. Dixi cōfitebor aduersum me iniusti. m. dño et tu remis. im pie. pec. mei. Itē qz no semel aut bis dimittit peccata: sed quotienscumqz peccauerit hō et penituerit: vñ dixit Petro querenti si dimitteret vsqz septies fratri peccanti. Matb. xviij. Rñdit no dico tibi vsqz septies sed vsqz septuagesies septies. Itē qz pfecte dimittit: vñ Eze. xviij. Omniu iniquitatum ei' no recordabor amplius. In his ergo multis effectibus vsqz quaqz inuif multitudo dulcedinis s magnitudo q ex seipsa est exprimi non potest. vñ no dicit simpliciter magna sed (qmagna) q. d. inestimabilis est et vere. qz vt dicit apulus. j. Cor. ij. et Esa. lxiiij. Oculis no vidit nec auris audiuit nec in cor hois ascendit q pparauit de' bis q diligunt euz: et vbi et cui parauit dicit. ps. Parasti in dulcedine tua pauperi de'. de hac dulcedine qstuz potest exprimit beat' Bern. dicens q de' est mel in ore melos in aure iubil' in corde (quā abscondisti timentib' te) hoc pē multis modis legi primo sic quā abscondisti timentib' te timore seruilitē eā no videant nec sentiant (p̄castido). i. pfectā lz no pfecte ostidisti eis q sperant in te. illis em dat dñs ad p̄gustandū q ex amore seruiūt ei: et spe p̄mij: no timore supplicij. et id bñ dicit apulus in pmissa auctoritate: quā pparauit deus his q diligunt illū. et Esa. lxiiij. Que pparasti expectantib' te. s. p spem. non timentib' seruilitē. vel sic (quā abscondisti timentib' te). i. quā reseruas timētib' te timore initiali et filiali. tales em cam habebunt. vnde Mala. vlti. Quē vobis timentib' nomen meū sol iusticie qd erit cū in illā gliam introducent xpi claritate in eternu aspecturi: et sic in isto sensu (timentib' et q sperant) p eisdem sumunt. q em timet timore initiali et filiali spem habet in deum quē timet et molitur inter has duas molas inferiorem. s. timorem que depriimit et superiorem. s. spem

De multipli ci effectū di uine miseri cordie eius qz dulcedis

Vertical text in the left margin, partially cut off.

Que eleuat et idem bñ et pprie dicit (abscondisti timentibus et pfe
cisti eis qui sperant) qz timor retrahit et spes eleuat timore
extra sunt. spe in celis habitat: vel sic (qua abscon. timent.
te) .i. postqz ad gustandū ostēdisti: iterū abscondisti subtra
hendo eis deuotionē: et hoc facit de? vt ardentis appetat
sicut mater ostēdit pomū filio: et iterū abscondit vt instanti
us requirat: qz fastidire solet qd subiacet et vile credit qd
sine difficultate pstat vñ dixerunt filij isrl. Nūc. xxi. Ani
ma nostra nauseat sup cibo isto lenissimo: q aut cū recedit
dominū subtrahendo sic deuotionē nō diffidunt sed instan
tius cum fiducia querūt: postea ipse redit et diutius et dul
cius cum eis morat: vñ dicit.

24 **Perfecisti eis qui sperant in te: in conspe
ctu filiorum hominum.**

Spes qd
fit.

Perfecisti eis qui sperant in te) pfecti. i. pfectioē dulcedi
ne ostendis eis qua prius ostenderas eis: vt (pfecti) .i. p
ficies in futuro (eis qui spe. in te in cōspe. filii. hoim) .i. bona
opa faciunt corā hominib? non vt ab hoib? videant. sed
vt hoies exemplū accipiant et ipsi a te remunerent. hoc ē
sperare in deū (in cōspectu hoim) spes em est certa expe
ctatio future beatitudinis ex meritis precedentib?: qz er
go bona opa non faciunt: et tñ putant se saluādos nō spe
rant lz operent (in cōspectu filioz hoim) qz certā expecta
tionē future beatitudinis nō habent. vel sic (q sperant in
te in cōspectu filioz hoim) .i. ita sperant q nō erubescunt
te cōfiteri coram hoibus. Mat. Pñis qui cōfitebit me
coram hoib? cōfitebor et ego cū coram patre meo q in ce
lis est: q aut negauerit me corā hominib? negabo et ego cū
coram patre meo q est in celis: vel pōt cōstrui cum eo qd
dicit (pfecti) vt sic dicat (pfecti) .i. pficies (in cōspectu
filioz hoim) .q. d. tu reddes eis et pficies illā dulcedinem
eunctis videntib? qñ dices in die iudicii. Venite benedi
cti patris mei pessi. para. vo. re. a consti. mundi. Mat. xxv
Hoc em erit (in cōspectu oim filioz hoim) tam bonoz
q maloz: de bonis in p. Videbunt recti et letabunt rē.
De malis in p. Peccator videbit et irasceat rē. et Sap. v.
Videntes turbabunt timore horribili et mirabunt in subi
tatione insperate salutis rē. tunc em videbunt sanctos ex
altari: et hoc ad maiore suam cōfusionē: sed vltra eos non
videbunt. vñ Esa. xxvj. Dñe exalte manus tua vt nō vi
deant: videant et cōfundant. zelantes populi. i. inuiden
tes et ignis hostes tuos deuoret: ibi est fm aliā translatio
nē. tollat impius ne videat glām dei. Post ostendit vbi p
ficiat cum dicit.

25 **Abscondes eos in abscondito faciei tue
a conturbatione hominum.**

Abscondes eos in abs. fa. tue) abscondes. s. in paradiso
vbi facie ad faciem videt diuinitas tua quā abscondisti sb
humanitate. vñ Esa. xlv. Cre tu es deus absconditus: et
tunc plenarie pgnosceat qd nunc credit vñ. j. Cor. xiiij. Ei
demus nunc p speculū in enigmate: tunc aut facie ad faci
em: nunc cognosco ex parte: tunc aut cognoscam sicut et
cognitus sum: et bñ dicit (abscondes) qz vt dictū est ibi ab
scendent ita q mali eos nō videbunt de cetero: vñ bñ ad
iungit (a turbatōe hoim) supple damnatoz q cōmunis
erit omnibus damnatis. vnde dicit a cōturbatōe: hec enim
coniunctio cum: notat cōmunitatem: hoc facies eis in fu
turo: sed interim quid.

26 **Protegas eos in tabernaculo tuo: a con
tradictione linguarum.**

Protegas rē. in tabernaculo tuo) .i. in ecclia militante:
qpicat tabernaculum qz mobilis est: sed ecclia triūphās di
cif domus et hoc tabernaculū ad illā domū trāsfere: fm
illud ad Heb. xij. Declarat mobilitatem translationē tanqz
factorum vt maneat ea que sunt immobilia: et Esa. xxxij
Respice syon. i. ecclia militans speculari p fidem solenni
tatem ciuitatis nostre oculi tui videbūt isrlm ciuitatē opu
lentam tabernaculum qd nequaqz transferri poterit. nec
auferent clauis eius in sempiternū (pteges) dico (a cōtra
dictione linguarum) .i. scismatū et heresum de qb? Mat.

rvj. Et porte inferi non pualebunt aduersas eā. pñ. Domi
ne libera aiam meā a labijs iniquis et a lingua dolosa. Vel
de viris cōtemplatiuis pōt exponi et de pñenti sic (abscon
des eos in abscondito faciei tue) sancti em viri in mundo
nō inueniūt nisi cōturbatōe: vñ refugiūt ad dñm vt i ip
so pacem inueniant fm illud Job. xvj. Hec locut? suz vt
in me pacem habeatis in mundo pñsuras habebitis. Sz
due sunt spēs cōtemplatiōis. Una qua cōtemplamur di
uinā naturā et supcelestia. Alia qua cōtemplamur huma
nā naturā in xpo et ea q in ipsa passus est. De primo ergo
dicit (abscondes eos in abscondito faciei tue) .i. in cōtem
platiōe diuinitatis et supcelestiū (a cōturbatōe hoim) .i. a
secularibus negocijs in quib? conturbant homines qz q
aliqd de illa dulcedine sentiunt seculi pñturbatiōib? se nō
exponunt: vñ de Augu. legim? displicebat ei qd qd agebat
in seculo pte dulcedine dei rē. De secunda specie cōtēpla
tiōis dicit (pteges eos in taber. tuo) .i. in pteplatiōe bñ
nitatis et passiois tue in qua militasti et dyabolū debellasti
(a cōtradictōe linguaz) vt detrabentes et cōtradictentes
patienter feram? exemplo illi? q vt dicit beat? bern. In fa
ctis habuit obseruatores et in vobis cōtradictores qvt dicit
Petr? .j. Pet. ij. Cū maledicere nō maledicebat cū pate
ret nō cōminabat. Heb. xij. Recogitate eū q zalem susti
nit a peccatoz? aduersus sanctipm cōtradictōe vt nō
fatigemini animis vestris deficientes.

**Benedictus dñs quoniā mirificauit mi
sericordiā suā mihi in ciuitate munita.**

Benedictus dñs) supra agit pbeta de pñturbatiōib? et an
gustijs quas patunt? vñ sancti et de remedio qd dat dñs
contra eas: hic aut agit grās dño de isto remedio. vñ dicit
(benedict? dñs) supple sit. et ostēdit quare bñdicat deū. scz
ppter admirabile miam suā hoc est qd dicit (qm mirifica
uit) .i. mirabile ostēdit (miam suam mihi) .i. ad vtilitatē me
am (mirificauit) aut eā multis modis. s. se p nobis morti
exponendo. Esa. xxxij. Aliquū est op? eius vt opes opus
suum peregrinū est opus eius ab eo. vnde ipsi angeli hāc
miam admirati sunt. in quoz psona di. Esa. lxiij. Quis ē
iste qui venit de edom tinctis vestibus de bosra rē. Item
hanc misericordiā mirificauit hostes suos pascendo. et
p eis orando. vnde idem pñdicabat Mat. v. Diligite ini
micos vestros benefacite his qui oderunt vos et orate p
persequentibus et calumniantibus vos vt sitis filij patris
vestri qui in celis est qui solem suum oziū facit sup bonos
et malos et pluit super iustos et iniustos. Item hanc miri
ficat hostes suos tādū ad penitētiā expectādo. ad Ro.
ij. Ignoras quoniā benignitas dei ad penitētiā te ad
ducit. vñ Esa. ix. dicitur qz vocabitur nomen eius admira
bilis (in ciuitate munita) .i. in mundo qui munitus est se
ptemlicis muro. id est septem vicijs capitalibus sicut Be
richo munita erat contra filios isrl. et qui vult istam ciui
tatem debellare oportet qz circueat eā septies. s. cogitan
do ea et penitendo de illis septē vicijs et detestādo ea. Esa.
xiiij. Sume cytharā circū ciuitatē meretrix obliuioni tra
dita: bene cane frequenta canticiū. hec meretrix est anima
peccatrix que obliuioni tradita est. quia non est scripta in
libro vite et si quid boni vñqz fecit non est acceptum corā
deo. Eze. xviij. Omnes iusticie eius quas fecerat non re
cordabuntur. hec et memoria eius sit coram deo. debet ac
cipere cytharā penitentie vbi membra extendant in rigo
re pnie sicut corde in cythara. H est qñtum ad satisfactōe
Item debet circuire ciuitatem p contritionem. fm illud
Esaic. xxxvij. Recogitabo tibi omnes annos meos in a
maritudine anime mee. Item debet bene canere per con
fessionem. Et dicit bene. quia qui omittunt illa que ne
cessaria sunt ad confessionem male canunt. Illa aut sunt
pncipaliter quatuor videlicet vt sit festina amara frequēs
et integra de quibus als est dicēdū. de hac ciuitate alibi in
pñ. Quis deducet me in ciuitatem munitam rē. et Mat.
xxj. Ite in castellum quod contra vos est vel (in ciuitate)
id est in ecclia de qua in psalmo. Gloriosa dicta sunt de
te ciuitas dei (munita) contra dyabolū huius ciuitatis

Due sūt spe
cies ptepla
tiōis in qb?
de? abscondit
factos viros,

27

Quasi de
mirificauit
miam suā
sup nos ml
tipliciter.

Ciuitas b?
mūdi septē
pliciter muni
ta quō sit d
bellanda.

murus est christus: apostoli autem sunt turres. Cantu. viij. Ego murus et vbera mea turris: victualia huius civitatis sunt sacramenta et maxie sacramentum eucharistie flumen est doctrina patris. Fluminis impetus letificat civitatem dei: postea docet per quid haberi possit ista misericordia scilicet per confessionem: unde dicit.

Ego autem dixi in excessu mentis mee: perceptus sum a facie oculorum tuorum.

Ego dixi in excessu mentis mee est excessus pavoris et excessus contemplationis et de utroque potest legi. De primo sic (ego dixi in excessu mentis mee) id est in pavoris. Alia ista habet in pavoris (pietatis sum) per peccatum (a facie oculorum tuorum) id est a presentia tua: vel (a facie oculorum tuorum) id est tibi displiceo per peccatum: hoc enim quod displicet magnanibus solent perire a facie eorum: vel (a facie oculorum tuorum) id est a presentia et possessione. vii. donorum quod dicitur oculi Zach. iij. Super lapidem unum. vii. oculi. et excessu contemplationis (dixi pietatis sum) et supra quod in contemplatione videt homo suos defectus. vii. Greg. Quantomagis in contemplatione proficit. tantomagis se nihil esse cognoscit. hiere. xxi. Postquam ostendisti mihi percussis femur meum confusus sum et erubui: quia ita humiliter confessus sum.

Ideo exaudisti vocem orationis mee: dum clamarem ad te.

Ideo exaudisti vocem orationis mee et nota in hoc versu duas causas que exaudiat de oratione viri fidelis prima est humilitas orantis quam notat cum dicit (ideo) id est quod humiliter dixi pietatis sum etc. vii. Eccli. xxxv. Oratio humilitatis se penetrabit nubes. Secunda causa est devotio ipsius orantis quam notat cum subiungit (dum clamarem ad te) est enim clamor: interior cordis et exterior oris. Primus est ipsa devotio. Secundus est signum et exercitatio devotionis. Danie. xij. Exclamavit susanna voce magna etc. et sequitur exaudiuit autem dominus voces eius.

Diligite dominum omnes sancti eius quoniam veritatem requirit dominus et retribuet abundantanter facientibus superbiam.

Diligite dominum) Enumeratis tot et tantis beneficiis: conclusionem hortatoria subiungit: ut de diligat quod est dator illorum beneficiis: unde dicit (diligite dominum omnes sancti eius) nullo excepto sicut nullus exceptus est a beneficiis. ps. Non est qui se abscondit a calore eius et dicit (sancti) id est sine terra ad amorem esse dei erigat ut terrena vel mundana non diligant. beat. Bern. et si sine respectu mercedis diligendus sit deus: tamen sine mercede diligere non potest. Jaco. iij. Amicitia huius mundi inimica est deo. et ideo (diligite quoniam veritatem requirit dominus) verum scilicet vere dilexerimus eius: quod autem sit vera dilectio docet apostolus ad Eph. v. Estote imitatores mei sicut filii charissimi et ambulate in dilectione sicut christus dilexit vos et tradidit semetipsum pro nobis oblationem et hostiam in odore suavitatis: ecce vera dilectio ut diligamus eum sicut ipse dilexit nos quod tradidit semetipsum pro nobis ergo debemus pro ipso nosmetipsos morti exponere si oportuerit alioquin non diligimus eum: verum scilicet quod non se leui penitentie subijcere nolumus pro deo: ut tunc peccationis exponeret se gladio dei delictos tam clericos quam laycos unde beatus Grego. in. xj. omelia. simile est regnum celorum thesaurus etc. Loquens de quadam virgine martyre dicit: neque enim sancta hec mori pro domino potuisset in corpore: si plus a terrenis desideriis mortua non fuisset in mente: et addit beatus Grego. Quid in se nos barbati et debiles dicimus quod ire ad regna celestia puellas pro ferrum videmus quos ira superat: superbia inflat. ambitio perturbat luxuria inquant: qui si adipisci celestia regna pro bella persecutionum non possumus hoc ipsum nobis turpe sit quod deum nullum saltet pro pacem sequi: ecce nulli nostrum hoc tunc dicit deus pro me morere sed illicita tantummodo in te desideria occide quod ergo in pace subijcere carnis desideria nolumus: quoniam in bello pro deo ipsam carnem darem: hoc totum versus habet de verbis Grego. Qui ergo carnis desideria non occiderunt: sed amant delicias diuitias et honores. quid dicet domino in illo districto examine ubi veritatem requirit dominus. Diligam ergo eum etiam sicut dilexit nos et in tunc pacis sumus imitatores dilectionis eius: sicut dicit apostolus ita ut nosmetipsos tradam pro penitentia

propter amorem eius cuius formam ipse dedit Mat. xvj. Si quis vult post me venire abneget semetipsum et tollat crucem suam tria dicit semetipsum: hoc enim in se habet corpus et spiritum quod tamen ad corpus dicit abneget se. scilicet relinquendo diuitias et delicias id est spiritus autem sunt duo. scilicet intellectus et affectus. intellectus iudicat et affectus appetit et vult. Debet ergo abnegare non solum se sed semetipsum ut spiritus abneget quantum ad proprias voluntates quod est in affectu sed et semetipsum ut et abneget proprium sensum qui est in intellectu et sic abnegans semetipsum tollat crucem. scilicet penitentiam et sequatur dominum hoc facere est seipsum sanctificare ut sit sanctus et diligat deum quod dicitur b. (Diligite dominum omnes sancti eius) et non dicit sancti simplicitate: sed addit (eius) quod per sancti fuerunt. id est sine terra. sed non eius. ij. Timo. ij. Nonuit dominus quod sunt eius. et ille est bene sanctus. id est sine terra quod relinquit et pro domino terram corpore: quantum ad amorem privatum. et terram cordis quantum ad alia duo. scilicet quantum ad voluntatem propriam. et proprium sensum: et hoc est vere diligere deum. quod hoc est diligere ex toto corde et tota anima et tota fortitudine. Deut. xj. Non sic exponit bea. Hier. Diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo. id est dulciter ex tota anima. id est prudenter. tota fortitudine. id est fortiter. dulciter amat deum quod eius dulcedine proponit delicias carnis et diuitias temporalibus. prudenter quod proprium sensum relinquit propter illum unde i. Cor. ij. Si quis videt inter vos esse sapiens in hoc seculo stultus fiat ut sit sapiens. fortiter diligit eum qui a voluntate propria se auertit ut dicat ei: sicut dixit pro eo. non sicut ego volo. sed sicut tu. sic ergo vere diligimus dominum (quoniam veritatem) vite doctrine iusticie (requirit dominus) et cum inquisierit et requisierit: nunquam impunitum dimittet quoniam inuenit non addit (et retribuet abundantanter. penam infligendo (facientibus superbiam) id est quodcumque peccatum quod in quolibet est superbia et contemptus dei. et legat bec dictionem (abundanter) cum reduplicatione. sic (retribuet abundantanter facientibus abundantanter) de abundantia huius retributionis. Apocalip. xviij. Reddite illi sicut illa reddidit et duplicata duplicata sunt opera eius quantum glorificauit se et in delictis fuit tantum dare illi tormentum et lucrum. osee. v. Sic respondit arrogancia israel in facie eius.

Viriliter agite et confortetur cor vestrum omnes qui speratis in domino.

Viriliter agite) supra hortatus est ad amorem et dilectionem dei. hic monet ad operationem ne sit amor ociosus unde dicit Gregorius. Amor dei ociosus non est. operari enim magna si est. si autem operari renuit. amor non est. Item Gregorius. Probatio dilectionis exhibitio est operis. i. Johannis. ij. Non diligamus verbo nec lingua. sed opere et veritate. nec dicit viriliter agite. sed (viriliter) sunt enim qui virilia et fortia opera faciunt. sed non viriliter ut desideres religiosi et omnes hypocrite qui molles sunt et palpantibus se exponunt. scilicet laudantibus. unde dicit Grego. Arrogantes humanis laudibus mollia corda. proficiunt et suis amoribus corrumpunt. Si autem viriliter viuerent. nulle laudes eorum animos viciarent. Proverbio. xvij. Qui mollis et dissolutus est in opere suo. frater est sua opera dissipantis. ideo bene dicit viriliter agite quod est auelli a mundo a carne a parentibus a seipso. supra expecta dominum viriliter age. ij. Paralippo. xxij. Viriliter agite et confortamini et nolite timere. multi agunt sed muliebriter. quod cum mulieribus est eorum conuersatio. Osee. iij. Ipsi cum mulieribus conuersabantur et cum effeminatis sacrificabant: et ne deficiatis in labore (confortetur cor vestrum) sed spe premij. unde addit (o vos omnes qui speratis in domino) unde dicit apostolus Galat. vj. Bonum facientes non deficiamus tempore enim suo metemus non deficientes. ij. Corinth. iij. Propter quod non deficiamus. sed licet is qui foris est homo noster corrumpatur. tamen is qui intus est renouatur de die in diem. id enim quod in presenti est momentaneum et leue tribulationis nostre supra modum in sublimitate eternam glorie pondus operabit in nobis non contemplantibus nobis que vident. sed que non vident. quod enim vident temporalia sunt. quod autem non vident eterna. ad que nos perducatur. Iesus christus Amen.

No. abneget semetipsum tria importat.

Quis dicitur vere sanctus.

31

i 5

Tera dilectio in quo consistit.